

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA AGROBIOLÓGIE A POTRAVINOVÝCH
ZDROJOV**

1126893

**ANALÝZA PODMIENOK PRE ROZVOJ VYBRANEJ
FORMY CESTOVNÉHO RUCHU V NITRIANSKOM
REGIÓNE**

2010

Monika Kukučková

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA AGROBIOLÓGIE A POTRAVINOVÝCH
ZDROJOV**

**ANALÝZA PODMIENOK PRE ROZVOJ VYBRANEJ
FORMY CESTOVNÉHO RUCHU V NITRIANSKOM
REGIÓNE**

BAKALÁRSKA PRÁCA

Študijný program:	Udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
Študijný odbor:	6.1.1 Všeobecné poľnohospodárstvo
Školiace pracovisko:	Katedra regionálneho rozvoja, Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU
Školiteľ:	Ing. Jana Jarábková, PhD.

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Monika Kukučková vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Analýza podmienok pre rozvoj vybranej formy cestovného ruchu v Nitrianskom regióne“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 11. mája 2010

Monika Kukučková

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pani Ing. Jane Jarábkovej, PhD. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

Abstrakt (v štátnom jazyku)

Vidiecky cestovný ruch a agroturistika sa v poslednom období stali vyhľadávanými formami oddychu. Pre generáciu počítačovej doby je návrat k pobytu v prírode spôsobom aktívneho využitia voľného času a spoznania životných podmienok, kultúry a tradícií našich predkov. V Nitrianskom regióne je veľa možností pre uspokojenie požiadaviek a potrieb návštevníka. Jednou z nich je využívanie prírodného a kultúrno-historického potenciálu mikroregiónu CEDRON. Cieľom bakalárskej práce bolo analyzovať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu v danom mikroregióne a možnosti ich využitia. Vďaka existujúcej infraštruktúre mikroregión CEDRON vytvára optimálne podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Podpora územia, ktoré má pre rozvoj vhodné podmienky je cieľom politiky rozvoja cestovného ruchu na vidieku, na štátnej ale najmä regionálnej úrovni. Základnou myšlienkou politiky rozvoja vidieka je dosiahnuť komplexný rozvoj vidieckeho priestoru.

Kľúčové slová: vidiecky cestovný ruch, agroturistika, Leader, mikroregión CEDRON

Abstrakt (v cudzom jazyku)

Country tourism and agrotourism have become very popular forms of relaxation recently. For generation connected with computers is a return to the nature active way of spending free time and a form of getting to know with life conditions, culture and traditions of our ancestors. There are many possibilities in Nitra to meet the needs and requirements of a visitor. One of them is definitely using of natural and culturally-historical potential of microregion CEDRON. The aim of this bachelor's work was to analyse conditions for development of agrotourism in this region and possibilities of its usage. Thanks to existing infrastructure, the region CEDRON creates optimal conditions for development of agrotourism. The support of this region which has suitable conditions for development is the aim of politics for development of agrotourism in the country ,on state but most of all on regional level. The basic idea of politics of a country development is to reach a complex development of a country space.

KEY WORDS:

Country agrotourism, leader, microregion CEDRON

Obsah

Čestné vyhlásenie.....	2
PodĎakovanie.....	3
Obsah	5
Slovník termínov	6
1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky	9
1.1 Vidiecky cestovný ruch a jeho klasifikácia	9
1.2 Podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.....	11
1.2.1 Primárna ponuka	11
1.2.2 Sekundárna ponuka	12
1.2.3 Dopyt po vidieckom cestovnom ruchu.....	14
1.3 Zmeny v legislatíve cestovného ruchu	18
1.4 Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu.....	19
2 Cieľ.....	23
3 Metodika práce a metódy skúmania	24
4 Výsledky práce	26
4.1 Charakteristika územia	26
4.2 Primárna ponuka	27
4.3 Sekundárna ponuka	37
4.4 Dopyt po vidieckom cestovnom ruchu v mikroregióne CEDRON	41
4.5 Analýza programových dokumentov spracovaných mikroregiónom CEDRON a podpora rozvoja cestovného ruchu.....	42
5 Záver	46
6 Zoznam použitej literatúry	48

Slovník termínov

ESF –	Európsky sociálny fond
ERDF –	Európsky fond regionálneho rozvoja
LEADER–	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale- Vytváranie spojení medzi aktivitami podporujúcimi rozvoj hospodárstva na vidieku
NSK –	Nitriansky samosprávny kraj
SR-	Slovenská republika
NR SR-	Národná rada Slovenskej republiky
MP SR–	Ministerstvo pôdohospodárstva SR
MH SR–	Ministerstvo hospodárstva SR
ŠÚ SR–	Štatistický úrad SR
PHSR –	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
ObÚ–	Obečný úrad
TIK –	Turisticko-informačná kancelária
OP KaHR–	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
NFP–	Nenávratný finančný prostriedok
MAS–	Miestna akčná skupina
PRV –	Program rozvoja vidieka
NSPRV–	Národný strategický plán rozvoja vidieka
ROP-	Regionálny operačný program
EAFRD-	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
VÚC-	Vyšší územný celok
PHARE-	Poland and Hungary Assistance for Restructuring of their Economies Pomoc Poľsku a Maďarsku pri reštrukturalizácii ekonomiky

Úvod

V 21. storočí sa stáva zvykom, že ľudia zabúdajú využívať jednoduché a nespočetné krásy prírody a jej najtajnejšie zákutia. Vidiecky cestovný ruch a agroturistika sú možnosti, ako návštevníka naučiť v jednoduchosti objaviť návrat k prírode. Vidiecky turizmus je vhodná forma odpočinku pre rodiny s deťmi. Rešpektuje prirodzené prostredie, umožňuje objavovať miestne krásy, prispieva k využívaniu prírodného, kultúrneho a historického potenciálu obce a jej okolia. Jedným z dôležitých ukazovateľov je zachovávanie pôvodného rázu krajiny v okolí obce. V životnom štýle človeka a v životnom prostredí prináša doba, v ktorej žijeme, veľa nových možností a zmien. Telesná kultúra sa stáva nenahradiateľnou zložkou režimu človeka aj spoločnosti. V dvadsiatom storočí sa práve cestovný ruch stal významným ekonomickým a spoločenským fenoménom. Slovensko je svojimi zachovanými prvkami ľudovej a národnej kultúry známe takmer vo všetkých štátoch sveta. Jeho neopakovateľné ľudové umenie, živý folklór a kultúrohistorický potenciál nás reprezentujú a pomáhajú rozvíjať cestovný ruch. Vo vidieckom turizme a jeho subsystéme je kvalita veľmi relatívna. Do prelomového obdobia bol vidiecky turizmus v našich podmienkach takmer zanedbateľný, čo do prílevu finančných prostriedkov ako aj formy oddychu a rekreácie. Primárna a sekundárna ponuka sú prioritným komplexom aspektov kvality služieb a prostredia, v ktorom sa cestovný ruch realizuje. Slovensko disponuje veľkým prírodným potenciálom, množstvom liečivých prameňov, krásnymi horami, ale zanedbateľnou sú aj história a tradície. V minulosti sa vidieckemu turizmu nevenovala veľká pozornosť a do sféry cestovného ruchu sa vkladali malé investície. Zastaraná materiálno-technická základňa, nízka zamestnanosť v službách, nevyhovujúce ubytovacie a stravovacie zariadenia negatívne ovplyvňovali cestovný ruch. Rozvoj cestovného ruchu a vidieckej turistiky bol zaznamenaný až po roku 1989, kedy došlo k zásadným ekonomickým aj politickým zmenám. Jednou z možností zlepšenia kvality života na vidieku je práve ekonomický rozvoj cez rast príjmov obyvateľstva prostredníctvom poskytovaných služieb vidieckeho turizmu. Vláda Slovenskej republiky, samosprávy, ako aj samotná Európska únia v súčasnosti podporujú rozvoj jednotlivých regiónov, so snahou dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj. Ich snahou je zabezpečenie rozvoja a ekonomickej prosperity, ako aj minimalizácia rozdielov medzi jednotlivými regiónmi. Pasivita a neekonomické správanie

podnikateľov, ale aj nezáujem obyvateľov do značnej miery zabraňujú reštrukturalizácii cestovného ruchu. Je potrebné prehodnotiť podľa požiadaviek trhu práce absenciu manažérov a podnikateľov pre danú sféru a zabezpečiť dostatok odborníkov aj pomocou študijných odborov.

V uvedenej súvislosti cieľom bakalárskej práce bude analyzovať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v mikroregióne CEDRON a navrhnúť možnosti jeho rozvoja.

1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky

1.1 Vidiecky cestovný ruch a jeho klasifikácia

Vidiecky cestovný ruch je forma cestovného ruchu, ktorá zahŕňa súbor činností zameraných na uspokojovanie potrieb spojených s cestovaním a pobytom ľudí vo vidieckom prostredí vo voľnom čase. Zvyčajne ide o činnosti spojené s návratom k prírode, s možnosťou ubytovania v rodinách vo vidieckych domoch a rôznych ubytovacích zariadeniach na vidieku, kde súčasťou ponuky je aj možnosť stravovania sa alebo vlastnej prípravy stravy a vykonávania rozličných činností spojených s pobytom na vidieku (Húska, 1995, s. 13).

Vidiecka turistika predstavuje na Slovensku relatívne novú formu cestovného ruchu. Je to turistika na vidieku, mimo rekreačných a turistických centier, ktorú je možné charakterizovať ako súbor rekreačných aktivít, alebo aktivít voľného času, ktoré sa viažu na prostredie vidiekeho osídlenia a sú odlišné od civilizačných rekreačných aktivít (Habán - Otepka, 2004, s. 23).

Vidiecky turizmus chápeme ako využívanie voľného času na vidieku s možnosťou ubytovania v rodinách, vo vidieckych domoch alebo v ubytovacích zariadeniach postavených v tomto prostredí. Patria sem činnosti, ktoré sa približujú k službám charakterizujúcim cestovný ruch, ale sú etablované na podmienky vidieka (Mach a i., 1993, s. 12).

Cieľom rozvoja vidiekeho cestovného ruchu je, aby sa do poskytovania služieb cestovného ruchu zapojilo miestne obyvateľstvo. Dôležitá je preto odborná pripravenosť na poskytovanie služieb, ochota podieľať sa na uspokojovaní potrieb hostí, otvorenosť a pohostinnosť vidieckej rodiny, ako aj jazyková pripravenosť. Vytvorenie domáckej atmosféry nie je možné bez komunikácie s hosťom (Gúčík a i., 2004, s. 16).

Vidiecky turizmus, ktorý spája rekreáciu s ponukou vidieckych možností nie iba v oblasti rekreačných, stravovacích a ubytovacích služieb, prevádzkovaných v špecifickom prostredí a podmienkach, ale aj atraktivity ako sú chov domácich zvierat, s ním súvisiaca jazda na koni a práce v domácom hospodárstve, pestovanie viniča a výroba vína. Hlavný mimo ekonomický význam spočíva v zachovávaní miestnych tradícií a zvyklostí, zbližovaní vidiekeho a mestského obyvateľstva, ochrane krajiny a tvorbe zdravého životného prostredia (Foret a i., 2001, s. 18).

Významnú úlohu v rozvoji cestovného ruchu, najmä vidieckeho, majú mimovládne organizácie, ako sú občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce verejno-prospešné služby, nadácie podporujúce rôzne projekty rozvoja, záchranu kultúrneho dedičstva a projekty ochrany prírodného prostredia (Srncová, 2006, s. 113).

Farmársky cestovný ruch je typické ubytovanie na obilninových, zeleninových a zvieracích farmách. Farmári kombinujú ubytovacie služby s predajom ich produkcie, získavajú vyššiu pridanú hodnotu z prenájmu ich budov (Jarábková, 2010).

Prostredie sedliackeho dvora, respektíve farmy je predovšetkým pre mestské deti atraktívne s každodennými novými zážitkami. Návštevníci sa voľne pohybujú po celej farme, majú jedinečnú možnosť spoznať život ľudí na vidieku, spracovanie poľnohospodárskych produktov, ako aj naživo vidieť domáce zvieratá (Otepka - Habán, 2007, s.15).

Zelený cestovný ruch je viac zaužívaný termín v Severnej a Strednej Európe, zahŕňa farmy a vidiek v užšom slova zmysle. Podľa viacerých autorov (Cals, Capellà a Vasqué) tento druh cestovného ruchu poskytuje ubytovanie v domoch na farmách alebo malokapacitnom ubytovaní v rámci regiónu (vidiecke domy, vidiecke ubytovne, rodinné hotely, kempingy ap.). Cieľom je priblížiť sa k hodnotám vidieka, k jeho kultúre, tradícii, pozorovaniu vidieka, k pokoju domova a k fyzickej a duševnej regenerácii (Jarábková, 2010).

Labužnícky resp. gastronomický cestovný ruch je typický predovšetkým priamym odbytom regionálnych špecialít vlastnými hosťami a stálym okruhom odberateľov (najmä stravovacích zariadení). Často je spojený s predajom vlastných vyrobených produktov. Tento typ cestovného ruchu prevláda v krajinách Stredomoria a vo Francúzsku. Napr. špeciálne ulice: „Ulica vína“, „Syróva ulica“ (Otepka - Habán, 2007, s.15).

Rozvoj cestovania a cestovného ruchu otvára nové dimenzie pre formovanie nových gastronomických potrieb a tvorbu adekvátnych foriem ich uspokojovania. Môžeme hovoriť o gastroturizme. Uvedená pomerne nová forma cestovného ruchu sa vygenerovala z viacerých už známych foriem a často sa s nimi prelína. Vzrastajúci záujem o pochúťky jednotlivých národov a etník je zjavný napriek svetovej globalizácii (Otepka - Habán, 2007, s. 78).

Agroturistika predstavuje návštevu na farmách alebo v poľnohospodárskych, záhradníckych alebo obchodných podnikoch za účelom pozorovať príp. aktívne participovať na aktivitách na farme - farmárske trhy, zvieracie farmy, stánky pri ceste, prenocovanie na farme, návštevy festivalov, múzeí viazaných na poľnohospodárstvo a pod. (Lobo, 2001).

Podľa Hilcheya (1993) sú pre úspešnú agroturistiku dôležité 3 faktory: komunikačné schopnosti podnikateľa a jeho zamestnancov (spoločenská stránka), estetickosť farmy a blízkosť farmy k mestu.

Agroturistika je významný druh podnikateľskej činnosti, ktorý často prináša na farmu nie zanedbateľný príjem. Umožňuje farmám realizáciu časti svojej produkcie bez zbytočných medzičlánkov. Lacnejšími vstupmi sa môžu stanoviť prijateľné ceny za ubytovanie na agroturistických farmách, čo je často motivujúce najmä pre rodiny s deťmi (Habán - Otepka, 2004, s. 5).

Škandinávsky typ - vidiecky cestovný ruch predstavuje predovšetkým prenájom ubytovacích zariadení na vidieku bez poskytovania ďalších služieb, prípadne s obmedzenými službami. Môže ísť o prenájom kempingových plôch alebo prázdninových domov a bytov s vlastným zásobovaním prenajímateľov (Jarábková, 2010).

Cykloturistika je aktivita spojená s realizáciou vidieckeho cestovného ruchu, ktorá umožní za jeden deň prejsť aj 100 km a navštíviť väčší počet dedín. Vďaka horským bicyklom sa návštevník dostane aj do menej dostupných horských terénov, ktoré nám ponúkajú veľa prírodných zaujímavostí. Aj keď autom by prešiel podstatne dlhší úsek, bicykel umožní návštevníkovi bezprostredný kontakt s krajinou a ľuďmi (Šveda, 2006, s. 38).

1.2 Podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu tvoria primárna, sekundárna ponuka cestovného ruchu a dopyt v cestovnom ruchu.

1.2.1 Primárna ponuka

Primárna ponuka je prírodný a kultúrohistorický potenciál, vrátane organizovaných podujatí, ktoré svojou prítťažlivosťou dodávajú cestovnému ruchu dynamiku a charakteristickú podobu. Má istú funkčnú a časovú využiteľnosť z hľadiska motivácie návštevníkov. Jej jedinečnosť ovplyvňuje význam a konkurencieschopnosť

na trhu cestovného ruchu. Význam môže mať regionálny, národný a medzinárodný (Gúčík a i., 2007, s. 115).

Primárna ponuka môže byť daná prírodnými podmienkami alebo vytvorená činnosťou človeka, ktorú tvoria kultúrohistorické podmienky a organizované podujatia (Gúčík a i., 2001, s. 30).

Pri rozhodovaní sa účastníkov cestovného ruchu o celi cestovania je určujúca primárna ponuka, ktorá obsahuje prírodný a kultúrohistorický potenciál, vrátane organizovaných podujatí (Balážová a i., 2007, s. 6).

Kaspar (1995, s. 44) zdôrazňuje význam primárnej ponuky, ktorá zahŕňa aj prírodné danosti, ako je topografia, klíma, geografická poloha, krajina, fauna a vegetácia. Šport, ktorý patrí k fyzickej motivácii, je v podstate závislý od topografie. Naopak ak sa chce človek kúpeľne liečiť, je nevyhnutné, aby navštívil kúpeľné miesto, ktoré disponuje liečivými zdrojmi, ako sú klíma, termálna a minerálna voda a pod.

Celý rad kultúrnych dokumentov, ktoré vznikli počas dlhej histórie ľudstva, sa z rôznych dôvodov zaradili medzi najcennejšie pamiatky a patria ku kultúrohistorickému potenciálu. Svojou estetickosťou a osobitosťou vyvolávajú záujem účastníkov cestovného ruchu a prispievajú k vzniku stredísk, ktoré nemajú priaznivé podmienky pre rozvoj cestovného ruchu (Jarábková, 2007, s. 17).

Primárnu ponuku dotvárajú aj organizované podujatia, ktoré môžeme deliť podľa ich zamerania na: kultúrne podujatia, športové udalosti medzinárodného a národného významu, politicko-spoločenské udalosti a obchodné podujatia (Balážová a i., 2007, s. 7).

1.2.2 Sekundárna ponuka

Realizačné predpoklady územia, ktoré zvyčajne nie sú cieľom účasti na cestovnom ruchu, ale bez ich existencie by ho nebolo možné realizovať, zahŕňa sekundárna ponuka, ktorá je zároveň aj prostriedkom na priblíženie a využitie primárnej ponuky (Jarábková, 2007, s. 18).

Infraštruktúrne zariadenia a inštitúcie verejného sektora, ktoré tvoria sekundárnu ponuku, majú umožniť využívanie funkcií primárnej ponuky. Ich úlohou je poskytnúť účastníkom cestovného ruchu možnosť aktívne využiť voľný čas a tak prispieť k uspokojovaniu ich želaní a potrieb (Gúčík a i., 2007, s. 115).

Sú tri základné skupiny faktorov, ktoré tvoria sekundárnu ponuku: inštitúcie cestovného ruchu v cieľových miestach, infraštruktúra cestovného ruchu a všeobecná

infraštruktúra. Infraštruktúra cestovného ruchu posudzuje súbor zariadení a ich služieb nevyhnutných na to, aby mohol účastník cestovného ruchu vykonávať rôzne kultúrne a rekreačné aktivity typické pre cestovný ruch, aby sa mohol v cieľovom mieste ubytovať a stravovať (Balážová a i., 2007, s. 7).

Ubytovacie a stravovacie zariadenia, ktoré možno rozdeliť na hotelové a parahotelové, sú základnou zložkou infraštruktúry cestovného ruchu. V Slovenskej republike sa za hotelové zariadenia považujú kategórie hotel, garni hotel, horský hotel, kongresový hotel, wellness hotel, kúpeľný hotel, boutique hotel, apartmánový hotel, motel, hotel a penzión, ktoré sú v súlade s Vyhláškou Ministerstva hospodárstva č. 277/2008 Z.z.. Apartmánový dom, turistická ubytovňa, chatová osada, kemping, táborisko a ubytovanie v súkromí (izba, objekt, prázdninový byt) patria k parahotelovým zariadeniam (Jarábková, 2010, s. 35).

Sládek (1999, s. 143) konštatuje, že vo vidieckych sídlach sa ubytovacie a stravovacie zariadenia zvyčajne umiestňujú v súlade s pôvodnou architektúrou tak, aby sa neznehodnocovala estetická hodnota sídiel, a ich kapacita sa prispôbuje veľkosti a charakteru sídla.

Osobitný význam najmä z hľadiska distribúcie a propagácie produktov producentov služieb majú sprostredkovatelia služieb v cestovnom ruchu: touroperátori, cestovné kancelárie, informačné systémy a systémy rezervovania. K infraštruktúre cestovného ruchu okrem sprostredkovateľov služieb patria aj športovo-rekreačné a kultúrno-spoločenské zariadenia, ktoré umožňujú využitie primárnej ponuky cestovného ruchu (Jarábková, 2010, s.35).

Základným cieľom v cestovnom ruchu je poznávanie, oddych, zdravie, športové a kultúrne vyžitie, na ktorého dosiahnutie nám slúži sekundárna ponuka, lebo vytvára podmienky na využitie primárnej ponuky a prispôbuje sa jej (Gúčík a i., 2004, s. 31).

Podľa Orišku (1998, s. 175) majú dôležitú úlohu aj zariadenia všeobecnej infraštruktúry, ktoré významne dopĺňajú sortiment služieb v cieľových miestach a sú nevyhnutné najmä pri dlhodobom pobyte návštevníkov v cestovnom ruchu. Poskytujú možnosť návštevníkom v cestovnom ruchu využiť voľný čas aktívnou formou a tým prispievajú k účinnej regenerácii ich fyzických a duševných síl.

Kaspar (1995, s. 45) uvádza, že sekundárna ponuka zahŕňa:

1. zariadenia na zmenu miesta,

-
2. pobytové zariadenia (stravovacie, ubytovacie a zábavné zariadenia, zariadenia ekonomickej činnosti a zariadenia na rekreačno-športové účely),
 3. sprostredkovateľské zariadenia (cestovné agentúry, združenia cestovného ruchu).

1.2.3 Dopyt po vidieckom cestovnom ruchu

Dopyt po cestovnom ruchu predstavuje ochotu účastníka zameniť isté množstvo peňazí za isté množstvo tovaru a služieb cestovného ruchu. Z ekonomického hľadiska, každý kto uspokojuje počas cestovania a pobytu v cieľovom mieste svoje potreby, spotrebou tovaru a služieb je návštevníkom cestovného ruchu. Samotný dopyt je výsledkom pôsobenia rôznych činiteľov (Gúčík a i., 2007, s. 112).

Kaspar (1995, s.27) uvádza základné činitele ovplyvňujúce dopyt v cestovnom ruchu:

- a) potreba a motív je potreba, ktorá vzniká z pocitu nedostatku niečoho a vyvoláva v človeku želanie alebo nutnosť tento pocit odstrániť, pričom je ťažké jednoznačne určiť skupiny motívov, ako podnetov pre návštevníkov,
- b) sociálne prostredie ovplyvňuje správanie sa, myslenie a konanie dnešného človeka. Podmienky na pracovisku určujú v značnej miere aj jeho vzťah k cestovnému ruchu,
- c) ekonomické činitele vyjadrujú, že len tá potreba sa stáva potrebou a predmetom dopytu v cestovnom ruchu, ktorá je podložená záujmom a finančnými prostriedkami,
- d) sociologicko-ekonomické činitele vyjadrujú, že ľudia, ktorí sa zúčastňujú cestovného ruchu si stále dovoľia v priebehu roka nielen jeden, ale aj dva a viac dovolenkových pobytov.

Novacká (1996, s. 11) dopĺňa:

- a) kultúrne činitele majú vplyvy na dynamickú povahu, ktorá sa premieta aj do zmien v správaní spotrebiteľa. Štruktúra a rozsah potrieb závisí napríklad od historických, národnostných, geografických a náboženských požiadaviek,
- b) spoločenské činitele rozlišujú rôzne spoločenské vrstvy, ktoré sa navzájom líšia štruktúrou spotreby a majú rozdielne požiadavky na rekreáciu. Rodina je najvýznamnejšou skupinou, ktorá ovplyvňuje správanie spotrebiteľa,

-
- c) osobné činitele určujú množstvo finančných prostriedkov a rozsah voľného času, ktoré ovplyvňujú rozhodnutie pri kúpe produktu cestovného ruchu. Dôležitú úlohu zohrávajú hodnoty, ako sú zdravie, sloboda, pohoda, ktoré človek používa pri voľbe objektu. Zmeny hodnôt a životného štýlu sa stali predmetom výskumu spotreby a dopytu po výrobkoch a službách,
 - d) psychologické činitele motivácia, predstava, postoj a vnímanie sú rozhodujúce pri výbere produktu v cestovnom ruchu.

Súbor prvkov trhu a výsledok pôsobenia rozličných činiteľov tvorí dopyt v cestovnom ruchu. Nositeľom dopytu je návštevník, ktorý sa zúčastňuje cestovného ruchu s cieľom uspokojiť špecifické potreby spojené s cestovaním a pobytom mimo miesta trvalého bydliska zvyčajne vo voľnom čase za účelom získania komplexného zážitku (Gúčík a i., 2004, s. 22).

Nositeľom dopytu v cestovnom ruchu je účastník cestovného ruchu, ktorý sa zaraďuje do jednotlivých kategórií: stály obyvateľ, návštevník, turista a výletník. Stály obyvateľ v domácom cestovnom ruchu je osoba, ktorá žije na danom mieste aspoň šesť po sebe nasledujúcich mesiacov pred príchodom na iné miesto na dobu kratšiu ako šesť mesiacov. V zahraničnom cestovnom ruchu sa pod pojmom stály obyvateľ uvádza osoba, ktorá žije v danej krajine aspoň jeden rok pred príchodom do inej krajiny na dobu kratšiu ako jeden rok. Návštevníkom v domácom cestovnom ruchu je osoba, ktorá má v krajine trvalé bydlisko a cestuje na iné miesto mimo bežného životného prostredia na obdobie kratšie ako šesť mesiacov, pričom účel cesty je iný ako na vykonávanie zárobkovej činnosti na danom mieste. V zahraničnom cestovnom ruchu je to osoba, ktorá cestuje do inej krajiny, v ktorej nemá trvalé bydlisko a ktorá je mimo jeho bežného životného prostredia na dobu neprekračujúcu jeden rok. Pojem turista je v zahraničnom cestovnom ruchu definovaný ako návštevník, ktorý cestuje do inej krajiny, ako je tá, v ktorej má svoje obvyklé bydlisko, na dobu zahŕňajúcu aspoň jedno prenocovanie, ale nie dlhšie ako jeden rok a hlavný účel návštevy je iný ako vykonávanie zárobkovej činnosti. Turista návštevník v domácom cestovnom ruchu je trvale usadený v krajine a cestuje do miesta iného ako je miesto jeho trvalého bydliska na dobu zahŕňajúcu aspoň jedno prenocovanie, ale nie dlhšiu ako je šesť mesiacov. Výletník je jednodňový návštevník bez prenocovania (Balážová a i., 2007, s. 8).

Slovenskú republiku navštívilo v roku 2008 spolu 4 082 645 návštevníkov. Z nich 43 % reprezentovalo zahraničných a 57 % domácich návštevníkov. Priemerný výdavok

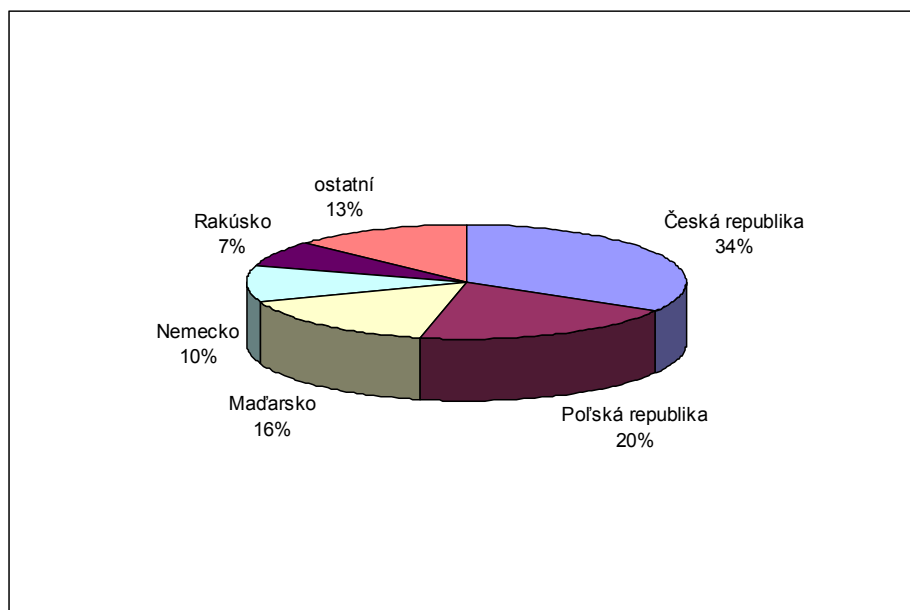
vynaložený na aktivity cestovného ruchu bol 60 USD. Z hľadiska štruktúry návštevníkov možno konštatovať, že prevládajú tranzitní návštevníci 33,2 %. V rámci príjazdového cestovného ruchu prevláda skupina návštevníkov strednej vrstvy 57 % zahraničných návštevníkov, v produktívnom veku 25 - 44 rokov je 57 %.

Tab. 1

[Základné údaje o návštevníkoch v CR]

INDIKÁTOR	ROK 2008
Celkový počet návštevníkov v SR	4 082 645
Počet zahraničných návštevníkov v SR	43%
Počet domácich návštevníkov v SR	57%
Počet návštevníkov v aktívnom zahraničnom cestovnom ruchu, z toho – tranzitní	33,20%
Priemerný výdavok vynaložený na aktivity v CR	60 USD

Zdroj: Ministerstvo hospodárstva SR, 2010.

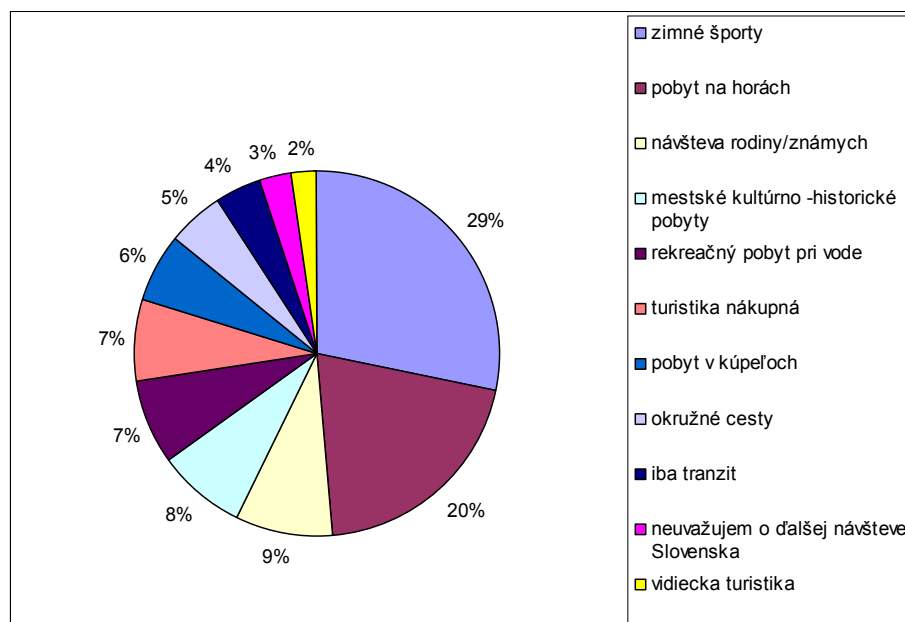

Obr. 1

Składba návštevníkov podľa vysielajúcej krajiny

Zdroj: Ministerstvo hospodárstva SR, 2010

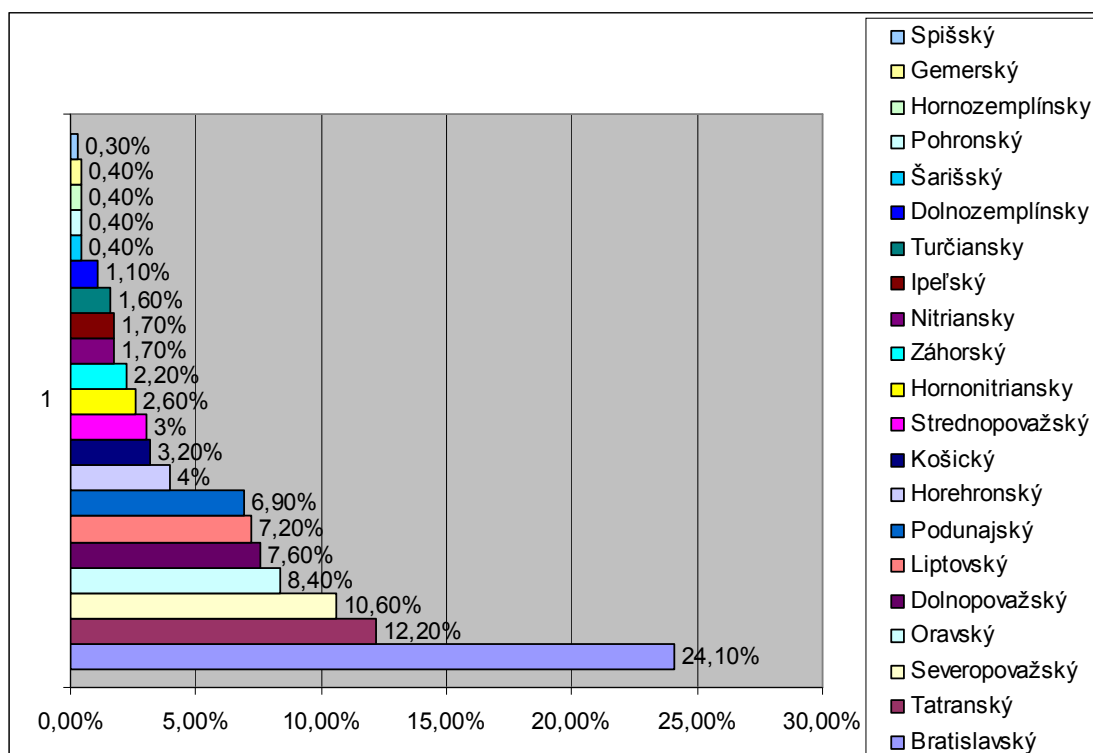
Oblíbeným motívom návštevy u zahraničných turistov sú zimné športy (28,3 %) a pobyt na horách (20,2 %).

Obr. 2

Záujem o jednotlivé druhy cestovného ruchu

Zdroj: Ministerstvo hospodárstva SR, 2010

Obr. 3

Navštívené regióny v SR (zahraniční návštěvníci)

Zdroj: Ministerstvo hospodárstva SR, 2010

Veľké rozdiely v návšteve jednotlivých regiónov dokazuje aj skutočnosť, že až 24 % všetkých ciest zahraničných návštevníkov smeruje do Bratislavského regiónu, 12 % pobytov sa realizuje v Tatranskom regióne a 10,6 % v Severopovažskom regióne.

1.3 Zmeny v legislatíve cestovného ruchu

Organizačnú štruktúru v cestovnom ruchu na regionálnej úrovni rieši zásadne nový Zákon č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu. V zmysle uvedeného zákona sa podieľajú na organizácii cestovného ruchu v Slovenskej republike okrem štátu aj vyššie územné celky, obecné úrady a podnikateľské subjekty.

Zákon definuje kompetencie jednotlivých organizačných štruktúr. Úlohou vyšších územných celkov je:

- a) založiť krajskú organizáciu a podieľať sa na jej spolufinancovaní,
- b) spolupracovať s krajskou organizáciou pri tvorbe programov a plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja na území vyššieho územného celku vrátane koncepcie rozvoja cestovného ruchu, ročného plánu aktivít a monitorovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území kraja,
- c) vytvárať podmienky na spoluprácu s podnikateľskými subjektmi pôsobiacimi na jeho území,
- d) vytvárať podmienky na osvetu a výchovu obyvateľstva k podnikaniu v cestovnom ruchu,
- e) spolupracovať s ústrednými orgánmi štátnej správy pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,
- f) podporovať rozvoj cezhraničnej, medzi regionálnej a nadnárodnej spolupráce v cestovnom ruchu,
- g) vytvárať podmienky na podporné mechanizmy a nástroje, ktoré motivujú subjekty na jeho území k rozvoju cestovného ruchu, zvyšovaniu kvality služieb a konkurencieschopnosti,
- h) spolupracovať s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí a podieľať sa na vytváraní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Úlohou pôsobností obcí je :

-
- a) iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľať sa na spolufinancovaní jej aktivít,
 - b) spolupracovať s organizáciami cestovného ruchu pri tvorbe programov a plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja na území obce vrátane koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území obce, ročného plánu aktivít a monitorovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území obce,
 - c) tvoriť programy, plány, stratégie a koncepcie rozvoja cestovného ruchu,
 - d) vytvárať vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu,
 - e) budovať infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce,
 - f) sústreďovať štatistické údaje o cestovnom ruchu v obci,
 - g) spolupracovať s ústrednými orgánmi štátnej správy a s orgánmi vyššieho územného celku pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,
 - h) spolupracovať s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí a podieľať sa na uplatňovaní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Zákon definuje aj nové organizačné štruktúry na regionálnej úrovni a to: krajské a oblastné organizácie, ktoré sú financované z troch zdrojov:

- a) garantované,
- b) negarantované,
- c) členských príspevkov podnikateľských subjektov oblastnej organizácii.

1.4 Podpora rozvoja vidieckeho cestovného ruchu

V minulosti bola vidiecka rozvojová politika zameraná na sektorovú pomoc. Nositelia projektov boli iba výnimočne oslovení k využitiu svojich kompetencií, ktoré mohli použiť pri projektoch, ktoré by ovplyvnili a zasiahli budúcnosť ich regiónu. K radikálnej reorganizácii došlo až koncom osemdesiatych rokov, kedy reforma štrukturálnych fondov bola začiatkom integrovanejšieho prístupu rozvoja regiónov a vidieka.

Európska únia organizovala pomoc regiónom so štrukturálnymi nedostatkami. Postupné znižovanie socio-ekonomických rozdielov medzi regiónmi Európy, vytvorenie

podmienok pre spoluúčasť obyvateľov na tvorbe a realizácii politiky rozvoja vidieka a zhodnotenie miestnych zdrojov bolo cieľom hospodárskej a sociálnej súdržnosti novej integrovanej politiky (Jarábková, 2010, s. 8).

Z cieľov európskej integrácie vyplýva snaha o znižovanie rozdielov v hospodárskej úrovni regiónov a členských štátov Európskej únie (Belajová - Fáziková, 2005, s. 3).

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky vypracovalo v roku 2004 nový Plán rozvoja vidieka na obdobie rokov 2004-2006. Určoval smer rozvoja vidieckeho priestoru a stal sa programovacím dokumentom na čerpanie a využívanie prostriedkov z garančnej sekcie Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a garančného fondu (EAGGF).

Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie bolo cieľom politiky rozvoja vidieka v skrátanom programovacom období (2004-2006) zvýšiť efektívnosť v sektore poľnohospodárskej výroby a kvalitu vidieckeho obyvateľstva. Európska únia vyčlenila Slovenskej republike v tomto období na podporu rozvoja vidieka 397,1 mil. EUR (Boroková - Kobidová, 2004).

Podpora rozvoja cestovného ruchu na roky 2007-2013 je začlenená do viacerých operačných programov (Regionálny operačný program, Konkurencieschopnosť a hospodársky rast) cezhraničnej spolupráce, Národného strategického plánu rozvoja vidieka a financuje sa prostredníctvom viacerých finančných nástrojov ERDF a EAFRD (Jarábková, 2007).

V programe rozvoja vidieka 2007-2013 sa uvádzajú štyri prioritné osi, ktoré sú definované v súlade s cieľmi politiky rozvoja vidieka Slovenskej republiky v Európskej únii, a na ktoré je nasmerovaná pomoc z EAFRD na území Slovenskej republiky.

- Os 1: Zvýšenie konkurencieschopnosti sektora poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- Os 2: Zlepšenie životného prostredia a krajiny,
- Os 3: kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva,
- Os 4: realizácia prístupu Leader.

Európska únia vyčlenila z fondu EAFRD na roky 2007 až 2013 viac ako 1,9 mld EUR na podporu rozvoja slovenského vidieka. Celková suma po pripočítaní

prostriedkov určených na politiku rozvoja vidieka zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky je viac ako 2,5 mld EUR (Jarábková, 2010, s. 14).

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) je z hľadiska objemu vyčlenených prostriedkov na podporu rozvoja cestovného ruchu jej primárnym zdrojom. Na vidieku je pomoc ERDF zameraná predovšetkým na obnovu a podporu infraštruktúry cestovného ruchu a na podporu podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu. Regionálny operačný program, ktorého prioritou je posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu vyčlenil pre Slovenskú republiku 224 mil. EUR.

Sektorový operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (KAHR), ktorého prioritou je cestovný ruch, vyčlenil na podporu podnikateľských aktivít v období 2007-2013 pre Slovenskú republiku viac ako 172 mil. EUR.

Vidiecke regióny, ktoré neboli schopné vyrovnat' sa so zmenami, ktoré nastali v dôsledku reforiem Spoločnej poľnohospodárskej politiky, podporuje Iniciatíva LEADER.

Nitriansky kraj sa v rámci Slovenska radí medzi výrazne vidiecke regióny s viac ako 50 % podielom obyvateľstva žijúceho vo vidieckych obciach. Vzhľadom na aktivity a značný záujem zo strany mikroregiónov, naštartoval v roku 2006 Nitriansky samosprávny kraj v spolupráci s fundovanými odborníkmi projekt zameraný na prípravu vidieckeho územia kraja na prístup LEADER a na vybudovanie miestnych a odborných kapacít v území. Iniciatíva Spoločenstva pod názvom LEADER bola uvádzaná s cieľom zlepšenia potenciálu rozvoja vidieckych oblastí vytváraním miestnych iniciatív, podporovaním získania know-how pre lokálny rozvoj a šírením tohto know-how v ostatných vidieckych oblastiach. Základnou líniou programu LEADER je výhradne podpora rozvoja vidieckych oblastí. Hlavnou úlohou je zabezpečiť prípravu a budovanie miestnych a odborných kapacít mikroregiónov Nitrianskeho samosprávneho kraja prístupom LEADER, ďalej zabezpečiť spracovanie Integrovaných rozvojových stratégií potrebných k čerpaniu pomoci z Programu rozvoja vidieka 2007 - 2013 Os 4 – Realizácia prístupu LEADER a v neposlednom rade tvorbu miestnych akčných skupín - MAS.

Všeobecné kritériá pre žiadateľov, vidiecke mikroregióny Nitrianskeho kraja, boli stanovené v zmysle Nariadenia Rady č. 1698/2005, Nariadenia Komisie č. 1974/2006 a Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013. Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka je finančným nástrojom, z ktorého sa čerpajú finančné prostriedky na os

4 - Realizácia prístupu LEADER. Hlavným cieľom tejto osi je podpora budovania a rozvoj miestnych partnerstiev a využitie vnútorného rozvojového potenciálu vidieka (ÚNSK, 2010).

2 Cieľ

Cieľom bakalárskej práce je analyzovať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v Nitrianskom regióne, v mikroregióne CEDRON a navrhnúť možnosti jeho ďalšieho rozvoja.

Na dosiahnutie hlavného cieľa je potrebné identifikovať zložky primárnej a sekundárnej ponuky v danom mikroregióne a na základe získaných informácií zhodnotiť v akej miere je mikroregión CEDRON pripravený na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.

Parciálne ciele bakalárskej práce možno zhrnúť:

- analyzovať primárnu ponuku v mikroregióne,
- analyzovať sekundárnu ponuku v mikroregióne,
- analyzovať návštevníka v mikroregióne,
- analyzovať programové dokumenty mikroregióne.

3 Metodika práce a metódy skúmania

Objektom analýzy je územie mikroregiónu CEDRON, ktoré pozostáva zo siedmych vidieckych obcí (Mojmírovce, Cabaj-Čápor, Svätoplukovo, Poľný Kesov, Veľká Dolina, Štefanovičová, Rastislavice).

Postup práce možno zhrnúť do nasledujúcich etáp:

1. štúdium dostupnej knižnej a časopiseckej literatúry a publikácií na Internete,
2. analýza primárnej a sekundárnej ponuky mikroregiónu CEDRON,
3. analýza dopytu po cestovnom ruchu v Nitrianskom samosprávnom kraji,
4. analýza dostupných programových dokumentov mikroregiónu CEDRON.

V prvej etape spracovania bakalárskej práce preštudujem dostupnú literatúru autorov zaoberajúcich sa cestovným ruchom a rozvojom vidieka na Slovensku, ale aj v zahraničí.

V rámci analýzy podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu na území Mikroregiónu analyzujem osobitne: primárnu, sekundárnu ponuku, dopyt vo vidieckom cestovnom ruchu a programové dokumenty doposiaľ spracované pre analyzované územie. Analýza primárnej ponuky obsahuje analýzu prírodných podmienok, kultúrno-historického potenciálu a organizovaných podujatí v obciach Mikroregiónu. Sekundárna ponuka začína analýzou vybavenosti Mikroregiónu ubytovacími, stravovacími, športovo-rekreačnými a kultúrno-osvetovými zariadeniami.

Dopyt analyzujem na základe sekundárnych zdrojov a informácií (ŠÚSR, 2008). Nakoľko v Mikroregióne nie sú k dispozícii detailnejšie údaje (na úroveň obcí), využijem štatistiku Ministerstva hospodárstva SR za Nitriansky región.

V závere analytickej časti analyzujem programové dokumenty, ktoré majú spracované jednotlivé obce a mikroregión CEDRON.

V bakalárskej práci použijem nasledujúce metódy :

- a) teoretické - analyticko-syntetická, metóda indukcie a dedukcie,
- b) praktické - riadený rozhovor so starostami obcí a pracovníkmi obecných úradov a tiež so zástupcami občianskych združení a predstaviteľov podnikateľského sektoru (prevádzkovatelia rančov). V práci využijem najmä sekundárne zdroje,

ako štatistiky Štatistického úradu Slovenskej republiky, štatistické zisťovanie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, programové dokumenty mikroregiónu CEDRON a jednotlivých obcí. Takto získané údaje doplním o informácie zistené na základe riadených rozhovorov so starostami obcí, pracovníkmi mikroregiónu a vyššieho územného celku. Cieľom riadeného rozhovoru bude získať informácie o spracovaných programových dokumentoch jednotlivých obcí mikroregiónu a zámeroch ich ďalšieho rozvoja.

4 Výsledky práce

4.1 Charakteristika územia

Mikroregión CEDRON jedobrovoľné združenie obcí, ktoré vzniklo v záujme spoločného riešenia problémov a hľadanie spoločnej cesty rozvoja príslušného územia. Mikroregión je vymedzený spoločným prírodným, demografickým, geografickým a kultúrno-historickým potenciálom.

Obce začali spolupracovať v roku 2000. Združenie, ktoré pozostávalo zo šiestich obcí - Mojmirovce, Cabaj-Čápor, Štefanovičová, Poľný Kesov, Svätoplukovo a Veľká Dolina, malo spoločný cieľ, ktorým bolo vybudovanie čističky odpadových vôd a kanalizácie. V roku 2007 sa pripojila obec Rastislavice, ktorá patrí medzi obce s menším počtom obyvateľov (903) v okrese Nové Zámky. Občianske združenie CEDRON vzniklo v apríli roku 2007 za účelom integrovaného rozvoja obcí. Od svojho vzniku združuje podnikateľské subjekty, neziskové organizácie, ako aj jednotlivcov.

Členmi združenia sú z hľadiska počtu obyvateľov rôzne obce: napríklad obec Štefanovičová má 287 obyvateľov a obec Cabaj Čápor 3785 obyvateľov.

Tab. 2

[Základné údaje o mikroregióne CEDRON]

Počet obyvateľov	10 339
Rozloha	12 208
Hustota obyvateľstva	83,11 obyv./km ²
Počet obcí	Cabaj – Čápor, Mojmirovce, Poľný Kesov, Rastislavice, Svätoplukovo, Štefanovičová, Veľká Dolina
Počet obyvateľov najväčšej obce	3 785 (Cabaj – Čápor)
Administratívne zaradenie – okres / -y	Nitra a Nové Zámky
Administratívne zaradenie – kraj	Nitra

Zdroj : ISMR, 2008.

V roku 2003 tri obce regiónu (Štefanovičová, Mojmirovce, Poľný Kesov) požiadali o podporu z predvstupových fondov EÚ a získali finančné prostriedky z programu SAPARD, priorita 2, opatrenie 4 B. Obec Štefanovičová získala na

rekonštrukciu miestnych komunikácií 2 606 422 Sk (zmluva podpísaná 28. 4. 2004) a na rekonštrukciu vodovodu 6 281 760 Sk (zmluva podpísaná 12. 5. 2004). Mojmírovce získali na rekonštrukciu miestnych komunikácií 1 – 9 684 646 Sk a na rekonštrukciu miestnych komunikácií 2 – 8 115 046 (zmluvy podpísané 30.4. 2004). V Poľnom Kesove získali na rekonštrukciu miestnych komunikácií 3 792 625 Sk (zmluva podpísaná v marci 2005). Mikroregión CEDRON získal v roku 2001 dotáciu z 3 B z Program rozvoja mikroregiónu vo výške 90 000 Sk a v roku 2002 na propagačno informačné tabule vo výške 50 000 Sk. Majú skúsenosti s využívaním grantových schém z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, ako aj s dotáciami v rámci Enviromentálneho fondu, Ministerstva financií SR, Ministerstva kultúry SR, Ministerstva ŽP SR. Niektoré aktivity boli podporené aj z programu PHARE. V skrátenom programovacom období 2004-2006 využívali obce štrukturálne fondy najmä v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra a na podporu cezhraničnej spolupráce INTERREG III A. Obce sa v súčasnosti aktívne zapájajú do čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov v programovom období 2007- 2013.

Pri predkladaní žiadostí o podporu z fondov EÚ patria medzi aktívne najmä obce Poľný Kesov a Mojmírovce.

4.2 Primárna ponuka

V rámci primárnej ponuky mikroregiónu CEDRON analyzujem prírodný potenciál, kultúrno-historický potenciál a organizované podujatia.

4.2.1 Prírodný potenciál mikroregiónu

Mikroregión CEDRON s viac ako 50 % podielom obyvateľstva žijúceho vo vidieckych obciach spadá do výrazne vidieckeho regiónu Nitrianskeho kraja. Je typickou vidieckou krajinou. Obce vytvárajú spolu homogénne nížinaté územie s veľmi úrodnými pôdami. Uvedené podmienky predurčujú územie mikroregiónu na intenzívne využívanie pôdy v poľnohospodárstve a chovu ušľachtilých koní, ktoré tu má dlhoročnú tradíciu. Mikroregión okolo CEDRONu predstavuje územie, ktoré sa rozprestiera na ploche 12 208,4 ha, pričom poľnohospodárska pôda predstavuje až 90 %. Zastúpenie trvalých kultúr je mizivé, predstavuje len 8 % z celkovej výmery tejto pôdy. Najväčšie zastúpenie majú vinohrady v katastrálnom území obcí:

- Mojmírovce 173,4 ha
- Svätoplukovo 57,1 ha
- Veľká dolina 52,5 ha

- Rastislavice 15,5 ha

Celkový podiel vinogradov v mikroregióne CEDRON je 35 % z trvalých kultúr, ale z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy tvoria vinohrady iba 3 %, čo je 299 ha. Nachádzajú sa v nich vínne pivnice a chatky, ktoré sú v družstevnom alebo súkromnom vlastníctve. Lesy tvoria 20 % z celkovej výmery, čo je typické pre nížinnú krajinu, ktorá sa využíva prevažne na poľnohospodárstvo. Väčšie plochy lesov sa nachádzajú v katastrálnom území obcí:

- Cabaj-Čápor 154,3 ha
- Poľný Kesov 35,4 ha

Tab. 3

[Výmera pôdneho fondu v mikroregióne CEDRON]

Oblasť CEDRON	Spolu	Poľnoh. pôda (ha)	Nepoľnoh. pôda (ha)	Poľnoh. pôda (%)	Nepoľnoh. pôda (%)
Cabaj	2 323,4	2 148,8	174,6	92,5	7,5
Čápor	1 118,8	889,6	229,2	79,5	20,5
Svätoplukovo	1 390,0	1 271,0	119,0	91,4	8,6
Mojmírovce	1 986,3	1 775,3	211,0	89,4	10,6
Veľká Dolina	1 168,6	1 073,7	94,9	91,9	8,1
Štefanovičová	1 239,9	1 164,1	75,8	93,9	6,1
Poľný Kesov	1 022,4	886,8	135,6	86,7	13,3
Rastislavice	1 959,0	1 773,0	186,0	90,5	9,5
CEDRON	12 208,4	10 982,3	1 226,1	90,0	10,0

Zdroj: ISMR, 2010

Druhové zloženie lesov tvorí prevažne agát a dub cerový, dub ozimný a dub letný. Z ostatných druhov sa vysádzajú jasene, javor, orech čierny a lipa. Všetky porasty sú zaradené v kategórii hospodárskych lesov a ide o druhotné lesy (výmladkové generácie). Celá plocha územia spadá pod prvý stupeň ochrany, v zmysle § 6 a 7 zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, okrem historického parku v Mojmirovciach, kde platí štvrtý stupeň ochrany.

Celým územím mikroregiónu a cez všetky obce v ňom združené preteká potok, ktorý bol v minulosti nazývaný Cedron. Podľa neho je prevzatý názov mikroregiónu CEDRON. V dnešnej dobe sa nazýva Cabajský potok.

Z hľadiska klimaticko–geografického vymedzené územie patrí do nížinnej krajiny, s miernou intenzitou teplôt, suchá až mierne suchá. Zahŕňa dva subtypy klímy:

- subtyp teplý: teplota v januári -1 až -4 °C, teplota v júli 20,5 až 19,5 °C, ročné zrážky 530-650 mm,
- subtyp prevažne teplý: teplota v januári -1,5 až -4 °C, teplota v júli 19,5 až 18,5 °C, ročné zrážky 650-700 mm (SZ, S, SV časť územia).

Vodné plochy predstavujú 11 % z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy, čo je 134,2 ha. Tvoria ich vodné toky a nádrže. Všetky vodné toky sú upravené, brehy nie sú vybetónované. Ich základom je Cabajský potok (pôvodne Cedron), ktorý preteká v severojužnom smere. Vtekajú do neho potoky: Podhájsky, Mlynský, Dolinský a občasné toky Zvodnica a Chrček. Malé vodné nádrže Cabaj a Čápor – toho času vypustené a pôvodný rybník na občasnom toku Zvodnica v Svätoplukove nespĺňajú charakter funkčných nádrží a preto nie sú vhodné na využitie v cestovnom ruchu

V obci Poľný Kesov sa nachádza geotermálny hydrogeologický vrt, ktorý má liečivé účinky na pohybové ústrojenstvo a reumu. Hĺbka vrtu je 1200 m, výdatnosť 5 l/s a teplota vody je 49,5 °C. Časť vodnej nádrže Rastislavice zasahuje do k.ú. Poľného Kesova, kde je vybudovaný menší rybník využívaný na rybolov. Poľný Kesov je obec s vysokým potenciálom pre rozvoj športovo–rekreačných aktivít. Pre návštevníkov je prístupná najmä vďaka existencii termálnych prameňov. V minulosti bolo v obci vybudované kúpalisko, ktoré je zásobované z termálneho vrtu BPK-2 s teplotou vody 49,5 °C. Voda po úprave vyhovuje požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 30/2002 na kúpanie. Termálny vrt BPK-1 s teplotou vody 27 °C sa nevyužíva. Ako riediaci voda pre bazény kúpaliska (tiež pre pitné účely) sa využíva voda z vrtu HPK-1, pretože kvalitou vyhovuje zákonom stanoveným požiadavkám. V areáli termálneho kúpaliska sú 3 bazény – plavecký, neplavecký a detský; povolená návštevnosť je maximálne 760 osôb denne.

Potenciál geotermálnych prameňov je však v súčasnosti značne poddimenzovaný a nie je v plnej miere využívaný. Kúpalisko nemá celoročnú prevádzku, možno konštatovať aj absenciu širokého spektra relaxačných služieb pre jednotlivcov i rodiny s deťmi.

Obce Veľká Dolina, Rastislavice a Štefanovičová nedisponujú prírodným potenciálom, ktorý by bol využiteľný pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.

V obci Svätoplukovo sa nachádza artézská studňa, ktorá neobsahuje dusitany a dusičnany, preto je z hľadiska týchto ukazovateľov vhodná ako zdroj pitnej vody. V minulosti závadná pitná voda bola dôvodom šírenia epidémií. Artézsku studňu navrtali na podnet miestneho lekára okolo roku 1900 do hĺbky vyše tristo metrov. Bazén pri nej bol postavený ako zásobáreň pre prípad ohňa, pre napájanie hospodárskych zvierat, ale aj na kúpanie detí. V katastrálnom území Mojmírovce sa uvádzajú dve artézske studne:

- artézská studňa pri Gábrišovi, pred č.d. 218 – vybudovaná v roku 1890 – kvalitou vody vyhovuje pre dojčatá,
- artézská studňa pri Kamenickom, pred č.d. 1390 – hĺbka 100 m, Q – 3,0 l/s.

4.2.2 Kultúrno-historický potenciál

Stopy človeka v tomto území siahajú až do eneolitu – mladšej doby kamennej (4000-2000 rokov pred Kristom). Z tohto obdobia sa našli v chotári črepy vypálených nádob s ozdobou vytvorenou nechťovými vrypmi a otlákom halúzky. História tohto územia je bohatá. Slovania ju začali písať v 6.storočí, odkedy sa tu usídlili.

V obci Mojmírovce sa nachádzajú tri národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky. Kostol sv. Ladislava, Kaštieľ Mojmírovce a Park Mojmírovce.

Tab. 4

[Prehľad kultúrno-historických a spoločenských objektov]

	Čabaj Čápor	Svätop- lukovo	Mojmí- rovce	Veľká Dolina	Štefano- vičová	Polný Kosov	Rastisla- vice
Kultúrny dom	1	1	1	1	1	1	1
Múzeum							1
Pamätná izba	1		1				
Knižnica	1	1	1	1	1	1	1
Klub dôchodcov	2		1	1		1	
Klub mládeže			1	1		1	
Kostol	2	2	1	1		1	2
Kaštieľ	1		2				
Kaplnka	1		1		1		
Božie muky	1		3			3	
Iné		1	2		1		
Farský úrad	1	2	1				2
Sochy		2	4				
Kúrie			1				
Parky		1	1	1	1	2	1

Chránené územia	1		1				
Chránený strom	12			1		5	
Archeologické náleziská	1					1	
Technické pamiatky			1				
Pamätané miesta	1		1				
Významné hroby		1	3				
Zvonice				1	1		

Zdroj: ISMR, 2010.

Kultúrno–historický potenciál je jednou z možností, ako zachovať históriu a tradície aj pre budúce generácie. Prevažná časť historických objektov a pamiatok drobnej architektúry pochádza z 18. a 19.storočia. Vďaka organizovaniu rôznych spoločenských podujatí sa tradícia remesiel a zvyklostí vo veľkej miere zachovala dodnes. Jednotlivé obce mikroregiónu sa aj spoločným úsilím starajú o vznik nových tradícií, ktoré nadväzujú na hodnoty našich predkov.

Obec Mojmírovce disponuje najväčším počtom pamiatok, ktoré nám pripomínajú históriu daného regiónu. Nachádza sa tam niekoľko národných kultúrnych pamiatok: gotický rímsko-katolícky, barokovo prestavaný Kostol sv. Ladislava z roku 1721 (okno v kaplnke z roku 1523, zvon z roku 1842). V chránenom areále historického parku plného vzácnych drevín možno obdivovať Huňadyovský kaštieľ z roku 1721, pôvodne neskorobarokový a koncom 18. storočia klasicisticky prestavaný. Pred kaštieľom je fontána a v jeho blízkosti sa nachádza i koniareň. K zaujímavostiam obce patrí aj baroková budova rímsko-katolíckej fary so sochou sv. Floriána a Immaculaty z 2. polovice 18. storočia. Nemenej lákavá pre turistov je klasicistická kúria z roku 1812, kde bola od roku 1852 zriadená pošta a prícestná plastika sv. Jána Nepomuckého z konca 18.storočia taktiež v klasicistickom štýle. Obec sa môže popýšiť aj sochou Panny Márie zo začiatku 20. storočia, letohrádkom kniežat'a Aldobrandiniho (Malý kaštieľ) nachádzajúcim sa v areále historického parku. Rodný dom Antona Grassalkoviča je dodnes spomienkou na významného mecenáša kultúry a umenia, ktorý pôsobil na cisárskom dvore Márie Terézie ako významný činiteľ národného hospodárstva a práva. Nikto z návštevníkov tejto významnej obce neobíde ani súsošie sv. Cyrila a Metoda, morový pomník, židovský cintorín, rotundu zasvätenú sv.

Urbanovi – patrónovi vinohradníkov, ktorá pochádza zo začiatku 19. storočia, budovu požiarnej zbrojnice a mlyn zo začiatku 20. st., ktorý je technickým unikátom. Okrem podzemných chodieb, ktoré sú z obdobia tureckých vojen, nachádzajú sa v chotári obce aj jamy na obilie a pod námestím sú základy pôvodného Kostola Panny Márie.

Cabaj-Čápor je druhá najväčšia obec v CEDRONi a jej doménou sú dva klasicistické kaštiele z konca 18. a začiatku 19. st., barokové súsošie sv. Trojice datované v rokoch 1761 a 1778 a barokový Rímskokatolícky kostol sv. Trojice klasicisticky upravený z roku 1750. Rímskokatolícky kostol sv. Michala z roku 1780, veža z roku 1803, mohyla z mladšej doby bronzovej a kostrové pohrebisko sa nachádzajú v časti Čápor. Spisovateľovi Jánovi Domastovi, ktorý sa narodil 23. septembra 1909 v obci Cabaj-Čápor, je venovaná pamätná izba v Čáporskej škole. Každoročne pri výročiach sa v nej konajú školské akadémie.

Baroková sýpka, ktorá bola prestavaná v roku 1940 na rímskokatolícky kostol, ako aj zvonica z 19. storočia a klasicistický prícestný kríž z roku 1795, sú lákadlom obce Poľný Kesov. V rokoch 1814 –1822 sa tu usporadúvali prvé konské dostihy v Uhorsku. Obyvateľom obce bol generál Ján Golian, vojenský veliteľ SNP, ktorý vyrastal na Kesove, kde dodnes stojí jeho rodný dom.

Obecné múzeum v Rastislaviciach má sústreďovať, ochraňovať a prezentovať kultúru, históriu obce a ľudové zvyky verejnosti. Zbierková činnosť darovaním od obyvateľov obce slúži k dopĺňaniu inventáru.

V Svätoplukove sa vedľa cesty vyníma klasicistický rímskokatolícky kostol Ružencovej Panny Márie z roku 1833. Na náprotivnej strane dedinky majú obyvatelia aj evanjelický neskoro klasicistický kostol z roku 1861, ktorý bol v roku 1934 predĺžený a vnútorné zariadenie pochádza z 19. a 20. storočia. V obci sa nachádza klasicistický stĺp so súsoším najsvätejšej Trojice z roku 1812, prícestný klasicistický kríž z roku 1831, kamenný kríž z roku 1881 (imitácia z roku 1992) a neskorobaroková socha sv. Urbana.

Vek stromu, ktorého obvod kmeňa je 375 cm a výška 30 m, sa odhaduje na 170 rokov. Táto rarita, ktorá je pýchou obce Veľká Dolina je brest vazový. Chránený strom rastie priamo pred budovou obecného úradu.

4.2.3 Organizované podujatia

Spomedzi obcí mikroregiónu CEDRON sú najaktívnejšími v organizovaní podujatí obec Mojmírovce, Svätoplukovo, Veľká Dolina a Cabaj-Čápor. Zaujímavé

podujatia ako sú stávanie Májov, fašiangové zvyky a posedenia obyvateľov obce pri rôznych príležitostiach sa organizujú aj v obciach Poľný Kesov, Štefanovičová a Rastislavice. Tieto obce aj vzhľadom na nízky počet obyvateľstva nemajú samostatne organizované významné podujatia, ale bývajú účastníkmi podujatí v iných obciach mikroregiónu CEDRON.

Obec Mojmírovce disponuje veľkým spoločenským domom využívaným na organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí rôzneho druhu pre všetky vekové kategórie obyvateľstva. V týchto priestoroch pracujú kluby pre deti a mládež, ktoré sa pomocou spevu a tanca snažia zachovať tradície a zvyky nie iba u staršieho obyvateľstva, ale najmä u mladšej generácie. Rómsky klub Romale, spevokol Senior, dievčenská skupina Lúčina a dychová hudba Mojmírovská kapela sú dôkazom toho, že obyvatelia majú záujem o kultúrno-spoločenský život a reprezentujú tradície obce aj na rôznych súťažiach a podujatiach mimo mikroregiónu CEDRON. Infraštruktúra cestovného ruchu zabezpečuje športovú činnosť, rôzne športovo-rekreačné aktivity, kultúrno-spoločenské aktivity a slúži aj pre oddychové účely obyvateľstva. Kultúrno-spoločenské podujatia bývajú v obci často organizované aj v historických priestoroch Huňadyovského kaštieľa, kde sa 5-krát ročne konajú vernisáže. Okrem toho sa tam nachádzajú klubové priestory pre stolný tenis, posilňovňu, biliardový stôl a stolový futbal. Nechýba ani vybavenie so spoločenskými hrami, televízorom, videom, DVD prehrávačom a rádiomagnetofónom. Klub fotografie a videa má svoje samostatné priestory, ktoré s obľubou navštevuje mládež, ktorá je pozitívne naklonená tejto záľube. V Cyrilo- Metodskom kaštieli sú celoročne vystavené obrazy známych autorov z celého sveta, ako sú napríklad Šabíková a Brunovský. Veľkým prínosom pre obec je knižnica, v ktorej sa nachádza až 11000 knižných titulov a internetové pripojenie prístupné pre verejnosť. Pre kultúrne aj športové účely v obci slúži aj areál Poľovníckeho združenia.

Pravidelné akcie pre najmenších, ktoré sa každoročne darí organizovať v obci Svätoplukovo sa stretávajú s čoraz väčším úspechom. Aj napriek absencii cyklotrasy sa zúčastňuje akcie zameranej na podporu cykloturistiky, ktorá je organizovaná pri príležitosti medzinárodného dňa detí, 200 až 250 účastníkov. Počas celého dňa majú zaujímavý program, ktorý je poučný pre každého účastníka. Po náročnom absolvovaní trasy, ktorá je rozdelená podľa vekovej kategórie, sa všetci stretnú v areále poľovníckeho združenia. Okrem vyhodnotenia súťaže, občerstvenia a príjemnej hudby ich čakajú prednášky o poľovníctve a súťaž v strelbe na asfaltové holuby. Na počesť jubilantov a pri príležitosti Medzinárodného dňa žien obec organizuje posedenie, na

ktorom spríjemňuje atmosféru účastníkom obecný spevácky súbor, a rôzne vystúpenia detí zo základnej a materskej školy. Celoštátna súťaž v ťahu vo vzpieraní sa stala vyhľadávanou udalosťou, ktorej sa zúčastňujú aj návštevníci iných miest, obcí a často aj zahraniční pozorovatelia. Podujatia organizované obcou vo veľkej miere dopĺňajú akcie organizované zariadením „Ranč u Rapsu“. Okrem firemných akcií sa na ranči každoročne uskutočňuje víkendová jazdecká škola, denný pobytový tábor zameraný na výcvik starostlivosti o kone s výučbou jazdy na koni. Oslava Medzinárodného dňa detí a vyrezávanie tekvic, ale aj stavenie mája sa tešia veľkej účasti všetkých vekových kategórií. Cedron Cup je silácka súťaž v mŕtvom ťahu a silovom trojboji, ktorá okrem súťažiacich priláka najrôznejšiu štruktúru návštevníkov. Svoje sily, lásku ku koňom a majstrovskú zručnosť na deň otvorených dverí predstavia súťažiaci v celoslovenskej súťaži v záprahoch, ktorej súčasťou sú aj ukážky zapriahania. V organizovaní zaujímavých podujatí nechýba ani súťaž požiarnych zborov a známa súťaž v orbe na koňoch a malotraktorech. V zime sa deti pravidelne tešia mikulášskemu posedeniu a dospelí zasa silvestrovskej zábave. Krásne zážitky si odnesú návštevníci aj v zime, kedy si môžu pozrieť okolie zo zapriahnutých saní. Fašiangová veselica, Hubertova jazda a westernové preteky na poníkoch sú organizované spolu s občianskym združením Equifarm – ranč Veľká Dolina, ktorého predsedníčkou je M. Erniholdová.

Obec Veľká Dolina prispieva svojimi podujatiami organizovanými občianskym združením Equifarm – ranč k zachovávaniu tradícií, ako sú fašiangové zvyky. Dolinské fašiangy sa začínajú fašiangovou pochôdzkou po dedine a hudobníci hrajú do tanca maškarám, ktoré ich sprevádzajú po dedine pešo a na konskom povoze. Vinšovníci navštevujú rodinné dvory, kde vinšujú, spievajú a prekárajú sa. Vo večerných hodinách sa v miestnom kultúrnom dome stretnú fašiangovníci aj miestni obyvatelia. Majú možnosť pozrieť a vypočuť si kultúrny program zhrnutý do jedného celku s fašiangovou tematikou a miestnymi zvykmi, ktoré interpretujú väčšinou mladí ľudia. Zároveň si tak pripomenú gajdošskú tradíciu na vidieku, ktorá je aj spomienkou na známeho gajdoša Zambu, rodáka z Veľkej Doliny. V mesiaci máj sa pravidelne organizuje už tradičná májová vatra, kde sa horiacou fakľou zapáli obecná vatra. Koníky deťom je známa akcia pri príležitosti Medzinárodného dňa detí. Počas bohatého programu deti absolvujú celodenný pobyt na farme, kde si môžu vyskúšať jazdu na koníkoch, čistenie a kŕmenie. Deň detí na vidieku má veľký úspech u všetkých návštevníkov. Počas letných prázdnin sa na ranči realizuje Tábor pod širákom vo vidieckom prostredí. Oslovuje najmä deti z mesta, ktoré takouto formou môžu prežiť týždeň na farme bez civilizačných

výdobytkov. Cieľom je ukázať históriu, zachovalé prírodné bohatstvo a kultúrne pamiatky formou vidieckeho turizmu mladej generácii. Najvýznamnejším podujatím je každoročne od roku 1999 Memoriál Františka Erniholda, ktoré organizuje občianske združenie Equifarm – ranč Veľká Dolina v spolupráci s nitrianskym samosprávnym krajom. Westernové preteky, ktoré privítajú veľký počet návštevníkov (700) sú vyhľadávanou udalosťou domácich aj zahraničných účastníkov. Sprievod na koňoch slávnostne prechádza obcou k miestu odpočinku Františka Erniholda, kde spoločne vzdá hold jeho pamiatke. Preteky okolo sudov (barrel race), trail parkúr, pretek okolo tyčí (pole bending) a kovbojské hry dopĺňajú kultúrne vystúpenia. V projekte mladí jazdci ukazujú svoje jazdecké umenie a na záver sa koná rýchlostný pretek na 400 m o cenu Františka Erniholda. Sošku v symbole klobúka získava víťaz tohto preteku ako trofej. Cieľom akcie je vzbudiť záujem o históriu v regióne a plnohodnotný kultúrno-spoločenský zážitok. Ľudia sa zblížia s prírodou prostredníctvom živých zvierat, podujatie má v regióne kladnú odozvu v oblasti rozvoja vidieckeho turizmu. Dôležitým programom občianskeho združenia je hipoterapia, ktorej súčasťou je pedagogicko – psychologické jazdenie na ranči pre deti zo sanatória a práca s autistickými deťmi. Na záver roka čaká návštevníkov mikulášske posedenie v priestoroch farmy.

Cabaj-Čápor je obec, ktorá nielen prostredníctvom miestneho rozhlasu a obecných novín, ale aj dobrým menom organizovaných akcií prezentuje zachovávanie miestnych tradícií. Spoločenské miestnosti v kaštieli, ktoré slúžia na kultúrne účely, kultúrny dom, hala, športové zariadenia, ale aj obecná knižnica poskytujú miestnym obyvateľom a návštevníkom priestor na príjemné posedenia a organizované podujatia. Dedinské repete, ktoré má veľký úspech u malých aj veľkých a zabaví účastníkov hneď na začiatku roka, sa opakovane organizuje viackrát ročne. Pre rodičov pri ZŠ Cabaj je organizovaný ples, ktorý sa teší veľkej účasti. Športovci sa prezentujú nie iba v kolkárskom a futbalovom klube, ktoré sú súčasťou obce a reprezentujú ju až za hranicami regiónu, ale nedajú sa zahanbiť ani na Plese športovcov. Fašiangové slávnosti sa stali zasa súčasťou väčšiny obcí na Slovensku, čo je dobrým znamením, že tradície a ľudové zvyky majú stále miesto v našej kultúre. Organizátori pre návštevníkov pripravujú zaujímavé súťaže, ako sú napríklad: najkrajšia a najveselšia maska, súťaž o najlepšie fánky alebo šišky, a na vytvorenie ešte príjemnejšej atmosféry vyhráva obecná spevácka folklórna skupina s harmonikovým doprovodom, ktorá bola založená v roku 1996. Činnosť folklórnej skupiny sa viaže k významným etapám života človeka od narodenia až po smrť, pričom pre svoju činnosť používa miestny repertoár.

Pochovávaním basy začína síce pôstne obdobie, ale exkurzie do obecnej knižnice majú svojich obľúbencov. Deň otvorených dverí do knižnice a beseda o tvorbe rodáka z obce - Jána Domastu, priláka nielen mimo regionálnych návštevníkov, ale aj našich najmenších. Súčasťou tejto akcie býva nočné čítanie rozprávok v priestoroch knižnice. V Čáporskej škole je Jánovi Domastovi venovaná pamätná izba, v ktorej sú pri výročiach na jeho počesť usporiadané školské akademie. Aktívnejší a zručnejší občania, ktorí sa väčšinou nachádzajú v staršej generácii, svojou tvorbou zaplnia priestory kultúrneho domu ručnými prácami s rôznou tematikou. Pre deti sa organizujú rôzne zaujímavé podujatia spojené s kalendárnymi obyčajami – maľovanie kraslíc, pletenie korbáčov, pre ženy zasa cvičenie aerobiku, kurz šitia a iné aktivity. Po pôstnom období sa každoročne koná ochutnávka vín, ktorá je organizovaná Klubom priateľov dobrého vína. Vysoká účasť domácich aj zahraničných návštevníkov a záujem o víno je povzbudením a zároveň pochvalou úspešnej akcie. Srdiečko z lásky - slávnostná besiedka ku Dňu matiek je príjemným vystúpením divadelného súboru Dráčik, detského súboru Úsmev a detí zo základnej a materskej školy. Osobitné postavenie v kultúrnom živote obyvateľov Cabaja-Čápora malo ochotnícke divadlo. Prvé divadelné predstavenie nacvičil v roku 1912 Ľudevít Kočiš, učiteľ rímsko-katolíckej školy v Čápure. V repertoári súboru prevládali hry klasikov slovenskej literatúry. Neskôr bol súbor obohatený o mladých členov a premenoval sa na divadelný súbor Dráčik. V tom čase vznikol i detský súbor Úsmev. Obecný majáles je každoročne výbornou akciou, na ktorú sa v obci dlho spomína, pre jej vysokú úroveň a návštevnosť. Medzinárodný deň detí sa nesie v duchu rozprávkového podujatia, ktoré býva organizované nie iba v obci, ale aj na Ranči Nové sedlo. V obci Cabaj-Čápor sa nezabúda ani na Deň otcov, ktorý je spojený so športovými podujatiami. Veľkou výhodou je dostupnosť Ranča Nové sedlo, ktorý má kapacitu cca 500 miest na sedenie a ponúka návštevníkom organizované podujatia vo veľkom rozsahu. Mikroregión CEDRON organizuje každoročne posledný augustový týždeň v priestoroch ranča podujatie pre obyvateľov mikroregiónu, na ktorej účinkujú veľa zaujímavých hudobných skupín a hostí. Medzi zaujímavé akcie patrí zraz veteránov, na ktorom sa návštevníci môžu z blízka pozrieť na kone pod kapotami, ktoré slúžili našim prarodičom. Počas leta návštevníkom posedenie spríjemňuje živá hudba, ktorá vytvára príjemnú atmosféru v atraktívnom prírodnom prostredí. Podujatia v obci Cabaj-Čápor v poslednom mesiaci v roku spríjemnia výstavy ručných prác s vianočnou tematikou. Mikulášske popoludnie, Vianočný koncert, Výstava Betlehemov a Štefanský ples svedčia o aktívnom dianí v obci.

Obce v mikroregióne CEDRON organizujú zaujímavé kultúrno-spoločenské a športové akcie. Na organizovaní sa podieľajú obecné úrady, občianske združenia a podnikatelia pôsobiaci v CEDRON-i. Vysoká účasť a kladné hodnotenia domácich aj zahraničných návštevníkov je pozitívnym predpokladom pre rozvoj vidieckych obcí mikroregiónu CEDRON.

4.3 Sekundárna ponuka

Dôležitým predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu a vidieckej turistiky je poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb. Ubytovacie zariadenia v mikroregióne Cedron sa nachádzajú v obciach Mojmirovce, Cabaj-Čápor, Poľný Kesov a Svätoplukovo.

Hotel v budove Kaštieľa a zrekonštruované dépendance Žrebčín v Mojmirovciach poskytuje pohodlné ubytovanie a stravovacie služby. Izby sú štýlovo zariadené, majú vlastnú kúpeľňu, rádio, telefón a TV so satelitným vysielaním. Celková kapacita hotela predstavuje 84 postelí. V prípade vyžiadania je k dispozícii pre hostí aj 15 prísteliek. Ubytovacia kapacita sa skladá zo 6 jednoposteľových izieb, 34 dvojposteľových izieb, 3 apartmánov a 1 dvojizbového apartmánu (postele). K vybaveniu kaštieľa patria zrkadlová miestnosť pre 40 osôb, štyri salóniky (ružový, biely, výtvarný a modrý hudobný) s počtom 120 miest, ktoré slúžia na rôzne organizované akcie s možnosťou poskytnutia stravovacích služieb. Kongresové centrum poskytuje komplexné služby na vysokej profesionálnej úrovni v dvoch kongresových sálach. Konferenčné centrum v Žrebčíne disponuje 150 miestami a konferenčná sála v hlavnej budove kaštieľa má kapacitu 100 miest. Tieto priestory sú vybavené LCD projektorom, spätným projektorom, flipchartom, premietacím plátnom, malou stieracou tabuľou, TV a videotechnikou, pódium, prednáškovým pultom a mikrofónmi.

V Poľovníckej reštaurácii s denným barom sa poskytuje návštevníkom možnosť celodenného stravovania a občerstvenia s kapacitou 60 miest. Na jedálnom lístku sú pýchou šéfkuchára jedlá z kuchyne starých materí a posledného majiteľa kaštieľa grófa Huňadyho. Jedlá našich predkov nesú pečať originality a rozmanitosti. Pán kaštieľa bol vášnivým poľovníkom, rád si pochutnával na jedlách z diviny a domácich regionálnych špecialitách domácej výroby. V ponuke sa nachádza široký sortiment kvalitných vín z oblasti Mojmiroviec. Stravovacie služby v obci poskytuje aj novozrekonštruovaná reštaurácia „U Holúbka“ na námestí.

Ponuka ubytovacích a stravovacích zariadení v obci Cabaj – Čápor pozostáva z dvoch ubytovacích zariadení a troch pohostinských odbytových stredísk. Penzión „Salaš Cabaj“ ponúka 48 lôžok v novo vybudovanom penzióne, ktorý už niekoľko rokov oslovuje návštevníkov svojou vysokou kvalitou stravovacích služieb. Disponuje 16 nadštandardne vybavenými dvojposteľovými izbami s možnosťou prístelku. Každá izba je štýlovo a moderne zariadená. K dispozícii je 7 podkrovných izieb LUX so strešnými oknami, 4 izby ŠTANDARD vikierom, 3 izby LUX s balkónom a 1 apartmánová izba DE LUX s masážnou vaňou. Súčasťou každej izby je kúpeľňa so sprchou a sociálnym zariadením, samostatná klimatizačná jednotka, televízny LCD prijímač so satelitným príjmom a s príjmom rozhlasových staníc, rádio, telefón, minibar, trezor a pripojenie na internet. (WiFi pripojenie na internet je v priestoroch celého penziónu).

Originálne a vkusne zariadená hlavná časť reštaurácie nazývaná Salaš sála má kapacitu 64 osôb. Osloví návštevníkov svojim vkusným zariadením s množstvom doplnkov tradičnej ľudovej tvorby, ktorá je prezentovaná prostredníctvom ručných prác, drevorezieb a krosien. Súčasťou interiéru je krb s osobitým čarom. Táto časť reštaurácie je klimatizovaná a tvorí nefajčiarsku zónu. Súčasťou reštaurácie je aj denný bar, ktorý ponúka široký sortiment nealkoholických nápojov, destilátov, kvalitných vín, piva, teplých a miešaných nápojov. Slovenská koliba je priestor vyhradený pre fajčiarov s počtom miest 36. Súčasťou koliby je veľký krb v strede miestnosti a históriu návštevníkom pripomenie vkusné zariadenie. Vhodným priestorom na obchodné rokovania a firemné stretnutia je poľovnícka izba s maximálnou kapacitou 35 miest a poľovnícky salónik disponuje 9 miestami. V letných mesiacoch príjemné posedenie umožní letná terasa 32 osobám. Menšie školenia, prezentácie, porady a obchodné rokovania sa zvyčajne uskutočňujú v malom salóniku, ktorého kapacita je 20 osôb. Okrem Salaša Cabaj sa v obci nachádza aj novootvorená reštaurácia „Natália“, ktorá sa nachádza na hlavnom cestnom ťahu Nitra - Šaľa. Poteší návštevníkov príjemným prostredím a skvelou kuchyňou. V ponuke nájdete jedlá s medzinárodnou kuchyňou ako aj pizzu pripravovanú tradičným spôsobom v peci vykurovanej drevom. Reštaurácia ďalej ponúka rozvoz jedál a pizze z jedálneho lístka ale aj menu. V reštaurácii Natália si môžete objednať oslavy, svadby, promócie, birmovky, krštenie a iné. Pre tých, čo by chceli usporiadať oslavu doma, alebo mimo reštaurácie, zabezpečuje reštaurácia catering, v ktorom Vám vedľa pripraviť rôzne misy (salámové, syrové, šalátové, ovocné), alebo pečené prasiatko podľa vášho prania v peci, alebo na rošte. Ranč „Nové

Sedlo“ sa kapacitne zaraďuje medzi najväčšie stravovacie zariadenie v mikroregióne CEDRON. Ponúka 300 miest pre návštevníkov, ktoré sa využívajú vo viacerých priestoroch tohto zariadenia. Veľká terasa s kapacitou 96 osôb disponuje tanečným parketom, ktorý je využívaný v letných mesiacoch, a v jeho blízkosti je ďalšia terasa s posedením pre 120 ľudí. Detské ihrisko s pieskoviskami, hojdačkami, kĺzačkami a ohniskom s možnosťou opekania vytvára veľmi príjemné prostredie pre rodiny s deťmi a rôzne firemné aj súkromné akcie. Vnútorná reštaurácia s kapacitou 60 miest a krytá terasa s 36 miestami ponúka bohatú ponuku jedál známych svojou kvalitou až za hranice regiónu. Možnosť celoročného ubytovania v areále Nového sedla je v turistickej ubytovni. Poskytuje 44 lôžok s možnosťou prístelky.

Polný Kesov je malá obec v mikroregióne, ktorá má všetky predpoklady na rozvoj vidieckeho turizmu. Stravovanie a ubytovanie pre 43 hostí ponúka Penzión Emília, ktorý sa nachádza v blízkosti areálu termálneho kúpaliska. Ubytovanie poskytuje aj chatová osada v areále kúpaliska s kapacitou 112 lôžok.

Tab. 5

[Ubytovacie zariadenia v mikroregióne CEDRON]

OBEČ	UBYTOVACIE ZARIADENIE	KATEGÓRIA	KAPACITA
Mojmírovce	1	Hotel	84
Cabaj-Čápor	3	penzión, turistická ubytovňa	92
Polný Kesov	2	penzión, chatová osada	155
Svätoplukovo	1	turistická ubytovňa	18
SPOLU	7		349

Zdroj: Vlastné zisťovanie, 2010.

Ranč u Rapsu v obci Svätoplukovo organizuje rôzne podujatia, ale neposkytuje stravovacie služby. Stravovanie je zabezpečené v spolupráci s ďalšími podnikmi v obci. Ubytovanie poskytujú v turistickej ubytovni iba v letných mesiacoch v počte 18 osôb s možnosťou prístelky. Aj napriek existujúcej materiálno-technickej základni je v obci deficit ubytovacích a stravovacích zariadení.

Vo všetkých obciach mikroregiónu CEDRON sa nachádzajú Obecné úrady. Naopak, turistické informačné kancelárie nie sú vytvorené v žiadnej z obcí mikroregiónu. V rozvoji vidieckeho turizmu a cestovného ruchu je absencia infraštruktúry výrazným nedostatkom. Pošta sa nachádza v Mojmírovciach, Cabaj-Čápor, Poľnom Kesove a Svätoplukove. Zdravotné stredisko a lekáreň sú v obci Mojmírovce a Poľný Kesov. Obvodné oddelenie policajného zboru, ktoré dbá o bezpečnosť mikroregiónu a filiálka peňažného ústavu - Slovenská sporiteľňa a.s., ktorej služby občania môžu využívať od pondelku do piatku je v celom mikroregióne iba v Mojmírovciach, ako aj bankomat. Jediná čerpacia stanica je vybudovaná v obci Cabaj-Čápor.

Tab. 6

[Spoločenské zariadenia v CEDRONE]

Zariadenie	Cabaj-Čápor	Svätoplukovo	Mojmírovce	Veľká Dolina	Stefanovičová	Poľný Kesov	Rastislavice	Cedron Spolu
Futbalové a školské ihriská	4	2	3	1	1	1	1	13
Volejbalové ihrisko			2					2
Detské ihrisko	1	1	2		1		1	6
Telovýchovné zariadenie(telocvičňa)		1	3		1	1		6
Tenisové kurty			2					2
Minigolf			1					1
Kolkáreň	1							1
Kultúrny dom	1	1	1	1	1	1	1	7
Strelnica			2					2
Múzeum							1	1
Krytý bazén			1			1		2
Termálne kúpalisko						1		1
Knižnica	1	1	1	1	1	1	1	7

Zdroj: Obecné úrady, 2010

Z pohľadu kultúrneho a športového vyžitia je evidentné, že obyvateľstvo a návštevníci mikroregiónu CEDRON môžu dokonale využívať svoj voľný čas. Svedčí o tom široká škála voľno-časových zariadení. Pozitívne je to, že kultúrny stánok a knižnica stojí v každej obci mikroregiónu.

Za pripomenutie stojí aj skutočnosť, že v Mojmirovciach a Cabaj-Čápori sa nachádza knižnica spojená s internetom, čo je skvelá kombinácia pre všetky vekové kategórie. Mojmirovce disponujú poľovníckou strelnicou, ktorá spĺňa kritériá Slovenskej streleckej ligy. Jazdecké kluby umožňujú návštevníkom pravidelné jazdenie na koňoch, čím je podporovaná vidiecka turistika, ktorú si zamilovali všetky vekové kategórie. Pozitívnym aspektom je existencia troch takýchto klubov, ktoré svojou aktívnou činnosťou dotvárajú sekundárnu ponuku a rozvoj cestovného ruchu v mikroregióne CEDRON. V budove kaštieľa je strelnica na krátke zbrane a kompletne vybavené kongresové centrum (klimatizácia, wifi internetové pripojenie a pod.).

Dostupnosť mikroregiónu CEDRON je zabezpečená najmä automobilovou a autobusovou dopravou vzhľadom k tomu, že cez obce v tomto území neprechádza železničná trať, sú komunikačne napojené cestou III.tr – III/5621, ktorá prechádza obcou Cabaj-Čápor, Svätoplukovo, Mojmirovce a ďalej pokračuje do obce Poľný Kesov. Z Mojmiroviec je vedená cesta III/06430 Mojmirovce – Ivanka pri Nitre s napojením na cestu I/64 – smer Nitra – Nové Zámky – Komárno. V obci Cabaj-Čápor je pripojenie na cestu II/562 – smer Nitra – Šaľa. Vo väčšine obcí sa toho času upravujú komunikácie vzhľadom na ich funkčné opotrebenie, ktoré si vyžaduje opravy. Chodníky, hlavne vedľa ciest, sú nedostatočnej kvality a počtu. Cyklistická doprava nie je samostatne riešená a je zahrnutá do automobilovej dopravy. Príčinou absencie cyklotrás, ktoré by dopomohli k rozvoju vidieckej turistiky, ale aj bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov je nevhodnosť existujúcich miestnych komunikácií, pre realizáciu cyklotrasy a nedoriešené vlastnícke vzťahy pre vybudovanie nových komunikácií.

4.4 Dopyt po vidieckom cestovnom ruchu v mikroregióne CEDRON

Jednou z najväčších príležitostí mikroregiónu CEDRON je posilnenie dopytu po aktívnom trávení voľného času návštevníkov na vidieku. Dopyt po službách v cestovnom ruchu v cestovnom ruchu rastie aj z dôvodu pretechnizácie urbánnych sídiel, a preto sa dovolenka na vidieku stáva zaujímavou a lákavou. Dopyt rastie najmä po jednodňových a víkendových pobytoch vo vidieckych sídlach a po aktívnom využití voľného času, aktivitách v prírode a domácich produktoch. Popularita vidieckeho turizmu stúpa a najväčšou cieľovou skupinou sú mladé rodiny s deťmi, ktoré chcú spoznať kultúru, tradície a životné podmienky vidieka. Existujú predpoklady a danosti na rozvoj vidieckeho turizmu a v jednotlivých regiónoch sa dostávajú do popredia.

Tab. 7**[Návštevníci v Nitrianskom kraji]**

Typ návštevníka	Počet turistov v roku 2008	Počet prenocovaní v roku 2008	Priemerný počet prenocovaní v roku 2008
Domáci	150 462	394 633	3,0
Zahraničný	107 789	355 486	3,3
Celkom	258 251	750 119	2,9

Zdroj: Ministerstvo hospodárstva SR, 2010.

Na základe štatistického zisťovania Ministerstva hospodárstva SR vyplýva, že medzi návštevníkmi Nitrianskeho kraja prevládajú tranzitní návštevníci nad netranzitnými a zahraniční turisti navštevujú Nitriansky kraj menej ako domáci. Návštevnosť 1,7 % ho umiestnila na trináste miesto v rebríčku obľúbenosti medzi kraji. Na území Nitrianskeho kraja zostávajú návštevníci priemerne tri dni, z čoho vyplýva, že ide prevažne o krátkodobý cestovný ruch. Mikroregión CEDRON disponuje potenciálom pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v sezónnom období - najmä v letných mesiacoch. Nedokáže konkurovať atraktívnejším regiónom ako napr. Tatranský, Liptovský alebo Oravský región.

4.5 Analýza programových dokumentov spracovaných mikroregiónom CEDRON a podpora rozvoja cestovného ruchu

Mikroregión okolo Cedronu je občianske združenie, ktoré vzniklo za účelom budovania verejno-súkromného partnerstva a integrovaného rozvoja na území katastrov 7 obcí - Cabaj-Čápor, Mojmírovce, Poľný Kesov, Rastislavice, Svätoplukovo, Štefanovičová a Veľká Dolina. Verejno-súkromné partnerstvo je forma spolupráce obcí, podnikateľských subjektov, neziskových organizácií, ale aj jednotlivcov pôsobiacich a žijúcich v danom území pre dosiahnutie spoločného cieľa. Cieľom partnerstva je vypracovať a implementovať Integrovanú stratégiu miestneho rozvoja v súlade s pravidlami prístupu LEADER. Mikroregión po vypracovaní stratégie bude dokumentačne pripravený čerpať finančné prostriedky v rámci Prístupu LEADER v rokoch 2007 - 2013. Obciam mikroregiónu bude prístupná ďalšia príležitosť na podporu

vidieckych aktivít, pretože tento program je zameraný špeciálne na rozvoj vidieka. Podpora budovania odborných a miestnych kapacít pre prístup LEADER v Nitrianskom samosprávnom kraji pre nových šesť mikroregiónov sa začala 1. augusta 2007 prostredníctvom projektu „Príprava nových mikroregiónov Nitrianskeho samosprávneho kraja na integrovaný rozvoj vidieka – prístup LEADER“. Spôsob realizácie tohto projektu vychádza z dlhoročných skúseností z prípravy a implementácie prístupu LEADER (Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale – Vytváranie spojení medzi aktivitami podporujúcimi rozvoj hospodárstva vidieku) v krajinách západnej Európy. Väčšina predkladaných projektov je neúspešná. Mojmírovce v roku 2008 získali na základe úspešného projektu 33200 € z VÚC na doplnenie dopravného značenia v obci. Verejné osvetlenie v obci bolo dobudované z dotácií Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Projekt na rekonštrukciu Malého zámku v Mojmírovciach predkladaný v roku 2009 bol zamietnutý. Financovanie skládky odpadu sa realizovalo z dotácií Ministerstva životného prostredia. Cez LEADER získala obec dotácie na vybudovanie chodníkov. V obci Svätoplukovo majú vďaka Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky verejné osvetlenie, obecný rozhlas a kanalizáciu z Enviromentálnych fondov. Cez LEADER sa im podarilo vybudovať viacúčelové športové ihrisko. Najaktívnejšia a najúspešnejšia v predkladaní projektov na rozvoj a obnovu vidieka v mikroregióne je obec Poľný Kesov. Thermal Kesov a Prvá komunálna podpísali 14.4. 2010 zmluvu o budúcej zmluve s vkladom 200 000 €, na základe ktorej by sa mal vyriešiť niekoľkoročný problém s termálnym kúpaliskom v obci, ktoré sa neprevádzkuje už tri roky. Obrovský potenciál spočívajúci v termálnom vrte obce je nevyužívaný. Ďalším úspechom v rozvoji obce je Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu v Poľnom Kesove a okolí cez ROP 3.2 B vo výške 50 000 €. V roku 2010 má obec predloženú a schválenú žiadosť o nenávratné príspevky cez Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a Nórske projekty. Rekonštrukcia Obecného úradu je financovaná z projektu energetickej efektívnosti vo verejných budovách formou nenávratného finančného príspevku z fondov Európskeho spoločenstva opatrenie 2.2. Schválený je projekt na výstavbu 200 rodinných domov so vstupom súkromného investora. Obec čaká na vyjadrenie k predkladanému dokumentu na Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, prostredníctvom ROP, opatrenie 4.2 na infraštruktúru nekomerčných záchranných služieb. Poľný Kesov je cez LEADER zapojený do viacerých projektov mikroregiónu CEDRON. Samostatne orientované sú projekty na revitalizáciu obce Poľný Kesov zapojením sa do výziev 4.1

a 4.1 A. Z Programu obnovy dediny sa uskutočnila rekonštrukcia stavidla na Cabajskom potoku, čím prišlo k záchrane flóry a biotopu na jazere v Poľnom Kesove. Cezhraničnú spoluprácu má v rámci mikroregiónu CEDRON iba obec Mojmirovce s Maďarskou obcou Csömör. Vedenie oboch obcí má eminentný záujem rozvíjať cezhraničný cestovný ruch. Tieto obce spája spoločný predok Anton Grasalkovič, ktorý sa narodil v roku 1694 v Mojmirovciach a zomrel v roku 1771 v maďarskej obci Csömör. Jeho socha stojí na Námestí Márie Terézie vo Viedni v nadživotnej veľkosti. Obce zbližili ich spoločné národnostné korene, európske a susedské brány otvorené vstupom do Európskej únie. Tieto dve obce spolupracujú na rozvoji vzájomných vzťahov vo viacerých oblastiach. Predstavitelia obcí kladú čoraz väčší dôraz na vzájomnú spoluprácu nielen na kultúrnej báze, ale aj v oblasti rozvoja turizmu a spoločnej prezentácii svojich regiónov. Hlavný cieľ, ktorý si cezhraniční partneri – žiadatelia o poskytnutie nenávratného príspevku stanovili je realizácia rekonštrukcie Malého kaštieľa v Mojmirovciach, posilnenie a rozvoj turizmu, rekonštrukcie historických budov a podpora vzájomnej spolupráce Mojmiroviec a Csömöru. Rekonštrukciou historickej budovy Malý kaštieľ, vytvorením inštitúcie s názvom Dom regionálnych a európskych tradícií v Mojmirovciach paralelne s rekonštrukciou a rozšírením Slovenského domu v Csömöri budú naplnené špecifické ciele projektu:

- a) vytvorenie priestorového zázemia a podmienok pre interregionálnu turistiku rekonštrukciou vhodných historických objektov,
- b) zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce vytvorením spoločného produktu turistického ruchu a organizovaním spoločných kultúrnych a spoločenských aktivít,
- c) skvalitnenie infraštruktúry obcí a predĺženie životnosti historických objektov realizáciou investícií.

Predkladaný projekt plne prispieva k napĺňaniu hlavného zámeru Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika 2007 až 2013, ktorý je definovaný ako zvýšenie úrovne hospodárskej a sociálnej integrácie Maďarsko-slovenskej prihraničnej oblasti. Opatrenie 1.3 Rozvoj spoločného turizmu prispieva k naplneniu špecifického cieľa programu č.1: Posilnená ekonomická konkurencieschopnosť v prihraničnej oblasti a špecifického cieľa programu č. 2: Zvýšená sociálna a kultúrna súdržnosť medzi ľuďmi a komunitami. Opatrenie 1.3 Rozvoj spoločného turizmu si kladie za cieľ propagovať vytvorenie a prevádzku

spoločných turistických destinácií prostredníctvom rozvoja turistických atrakcií, zlepšovania inštitucionálneho zázemia, marketingových činností a činností na podporu predaja. Tento vytýčený cieľ pomôže naplniť projekt. Obyvateľov oboch obcí spájajú spoločné korene, história oboch národov, charakter obcí, vinohradníctvo, vinárstvo, koniarstvo, ľudové tradície, šport a iné záujmy. Spoločné historické, prírodné a kultúrne dedičstvo vytvára predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu s rôznymi atrakciami.

5 Záver

Vidiecky cestovný ruch je vhodná forma využívania prírodného, kultúrno-historického potenciálu a spoznávania tradícií jednotlivých regiónov. Analyzovaný mikroregión CEDRON vznikol v záujme spoločného riešenia problémov a rozvoja obcí v mikroregióne (Mojmírovce, Poľný Kesov, Veľká Dolina, Cabaj-Čápor, Svätoplukovo, Štefanovičová a Rastislavice). Cestovný ruch by priniesol nové možnosti ekonomického rozvoja a rastu príjmov prostredníctvom poskytovaných služieb vidieckeho turizmu. Jednou z možností financovania rozvoja mikroregiónu CEDRON sú finančné zdroje z fondov ERDF a EAFRD.

Cieľom bakalárskej práce bolo analyzovať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v mikroregióne CEDRON. Analýzou podmienok rozvoja primárnej a sekundárnej ponuky, návštevníka a programových dokumentov v danom regióne bol cieľ práce naplnený. Informácie som získavala z literatúry a riadených rozhovorov so starostami obcí, pracovníkmi mikroregiónu a vyššieho územného celku.

V rámci teoretickej časti som sa sústredila na definíciu príjmov daného regiónu. Medzi aktívnejšie a úspešnejšie obce vo využívaní a získavaní finančných prostriedkov z podporných fondov patria Mojmírovce, Poľný Kesov a Cabaj-Čápor, ktoré predkladali rozsiahlejšie programové dokumenty. Obce Štefanovičová, Veľká Dolina, Svätoplukovo a Rastislavice sú menej úspešné, ale nie neaktívne. Mikroregión CEDRON predkladá spoločné programové dokumenty v menšom rozsahu. V roku 2010 sa uskutočnili zmeny v legislatíve cestovného ruchu v zmysle Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu, čím sa zmenila organizačná štruktúra na regionálnej úrovni a definované kompetencie jednotlivých organizačných štruktúr.

Analýza primárnej a sekundárnej ponuky poskytuje informáciu o súčasnej infraštruktúre v mikroregióne. Kultúrno-historický potenciál umožňuje návštevníkom získať informácie nielen o histórii ale aj o tradíciách našich predkov. V obciach združených v CEDRON-i sa narodilo veľa osobností, ktoré výrazne ovplyvnili históriu Slovenska. Počas celého roka sa organizujú rôzne podujatia, ktoré významne podporujú rozvoj cestovného ruchu a svedčia o bohatom kultúrno-spoločenskom živote obyvateľov mikroregiónu. Pôsobnosť podnikateľských subjektov zabezpečuje kvalitné stravovacie a ubytovacie služby, poskytované v reprezentačných a štýlovo zariadených priestoroch so zaujímavou a atraktívnou úpravou okolia. V mikroregióne sa nachádza dostatočné množstvo zariadení z oblasti kultúry, rekreácie a športu. Celý mikroregión je

vzhľadom k vybudovanej dopravnej infraštruktúre ľahko dostupný pre účastníkov cestovného ruchu, čo pozitívne prispieva k jeho rozvoju. Výrazným nedostatkom sú nedoriešené cyklotrasy v rámci celého mikroregiónu. Z analýzy dopytu vyplynulo, že domáci aj zahraniční návštevníci uprednostňujú krátkodobý cestovný ruch alebo jednodňové výlety.

V rámci záveru som zhrnula tieto najdôležitejšie výsledky bakalárskej práce :

Negatíva:

1. minimálna propagácia mikroregiónu,
2. nedostatočný dopyt,
3. neochota obyvateľov mikroregiónu CEDRON podieľať sa na rozvoji vidieckeho cestovného ruchu.

Pozitíva:

1. vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu,
2. termálne kúpalisko,
3. existencia rančov v troch obciach mikroregiónu,
4. organizácia podujatí zameraných na podporu tradícií a zachovanie kultúrneho dedičstva.

6 Zoznam použitej literatúry

1. BALÁŽOVÁ, E. – PAPCUNOVÁ, V. – JARÁBKOVÁ, J. 2007. *Cestovný ruch a samospráva*. Nitra : SPU, 2007. 100 s. ISBN 978-80-8069-862-1.
2. BELAJOVÁ, A. – FÁZIKOVÁ, M. 2005. *Regionálna ekonomika*. 3. vyd. Nitra : SPU, 2005. 254 s. ISBN 80-8069-513-X.
3. BELAJOVÁ, A. – BALÁŽOVÁ, E. 2004. *Ekonomika a manažment územnej samosprávy*. Nitra : SPU, 2004. 183 s. ISBN 80-8069-458-3.
4. CALS, J. – CAPELLA, J. – VASQUÉ, E. 1995. *El tourism en el Desarrollo Rural de España*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 1995.
5. DEMO, M. – BIELIK, P. – HRONEC, O. 1999. *Trvalo udržateľný rozvoj*. Nitra : SPU, 1999. 395 s. ISBN 80-7137-611-6.
6. FORET, M. – FORETOVÁ, V. 2001. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. 178 s. ISBN 80-247-0207-X.
7. GÚČIK, M. a i. 2001. *Cestovný ruch pre hotelové a obchodné akadémie*. 2. vyd. Bratislava: Mladé letá, 2004. 109 s. ISBN 80-10-00520-7.
8. GÚČIK, M. a i. 2007. *Manažment regionálneho cestovného ruchu*. Banská Bystrica: Slovak – Swiss Tourism, 2007. 290 s. ISBN 978-80-89090-34-1.
9. HÚSKA, J. a i. 1995. *Agroturistika, príroda a poľnohospodárstvo*. Nitra: SPU 1995. 145 s. ISBN 80-7137-186-6.
10. HABÁN, M. – OTEPKA, P. 2004. *Agroturistika*. Nitra : SPU, 2004. 154 s. ISBN 80-8069-451-6.
11. JARÁBKOVÁ, J. 2007. *Vybrané kapitoly z cestovného ruchu*. Nitra : SPU, 2007. 131 s. ISBN 978-80-8069-950-5.
12. JARÁBKOVÁ, J. 2010. *Vidiek- nevyužitý potenciál z hľadiska cestovného ruchu*. Nitra : SPU, 2010. 111 s. ISBN 978-80-552-0364-5.
13. JARÁBKOVÁ, J. 2010. *Vidiecky cestovný ruch – vymedzenie*. Poznámky z prednášky.
14. KASPAR, C. 1995. *Základy cestovného ruchu*. Banská Bystrica : EF UMB, 1995. 142 s. ISBN 80-901166-5-5.
15. LOBO, R. 2001. Helpful Agricultural Tourism (Agri-tourism) Definitions. [online] cit. 2008-15-8 <http://www.sfc.ucdavis.edu/agritourism/definition.htm>.

-
16. MACH, F. a i. 1993. *Sprievodca podnikateľa vo vidieckom turizme a agroturizme*. Bratislava : Réka, 1993, 166 s. ISNB 80-88731-03-8.
17. Mikroregión Cedron. 2010 [online]. Mojmirovce : Mikroregión CEDRON. [cit. 2010-02-14]. Dostupné na internete: <<http://www.mikroregioncedron.sk/>>.
18. NOVACKÁ, Ľ. – KULČÁKOVÁ, M. 1996. *Klient v cestovnom ruchu*. Bratislava: Eurounion, 1996. 92 s. ISBN 80-85568-60-8
19. OTEPKA, P. – HABÁN, M. 2007. *Vidiecky turizmus a agroturizmus*. Nitra: Ústav vedecko-technických informácií pre pôdohospodárstvo, 2007. 120 s. ISBN 978-80-89088-52-2.
20. SLÁDEK, G. 1999. Stratégia cestovného ruchu na Slovensku. In *Ekonomické revue cestovného ruchu*, roč. 32, 1999, č. 3, s. 143-144.
21. SRNCOVÁ, Z. 2006. Marketingová stratégia na trase Magna Via medzi kultúrnymi pamiatkami UNESCO na Slovensku. In *Kultúrne a historické dedičstvo na ceste Magna Via*. Nitra: SPU, 2006, s. 113. ISBN 80-8069-755-8.
22. Bilancia pohybu obyvateľstva v okrese Nitra v roku 2008. 2010 [online]. Bratislava: Štatistický úrad Slovenskej republiky. [cit. 2010-02-15]. Dostupné na internete: <<http://www.statistics.sk/>>.
23. ŠVEDA, M. 2006. *Sprievodca odborkou Cyklista*. Bratislava: Slovenský skauting. 2006. 64 s. ISBN 80-89136-54-0.
24. WEISS, P. a i. 2005. *Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike*. Bratislava: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. 2005. 114 s.
25. Zákon č. 91/2010 Z.z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej Republiky z 3. marca 2010 o podpore cestovného ruchu.
26. Záverečné porovnanie hlavných sezónnych zistení a celkový odhad výdavkov zahraničných návštevníkov za rok 2008. 2010[online]. Bratislava : Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. [cit. 2010-05-02]. Dostupné na internete: <<http://www.economy.gov.sk/vyberove-statisticke-zistovania-5971/127656s/>>.
-